

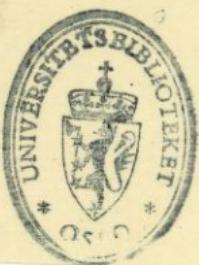
N.A. C 6251.
A.

25. tusen.

Barn-Eventyr av Asbjørnsen og Moe

Oslo 1930. Forlagt av H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard).

75GN03114

ASBJØRNSEN OG MOE

BARNE-EVENTYR

REVIDERT OG UTGITT AV
MOLTKE MOE

ILLUSTRERT AV TH. KITTELSSEN

SJETTE OPLAG
25DE TUSEN

OSLO

FORLAGT AV H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD)

1930

BARNE-EVENTYR revidert og utgitt av Moltke Moe,
utkom første gang 1909.

- 2. opl. utkom 1915
- 3. opl. — 1917
- 4. opl. — 1919
- 5. opl. — 1923

Printed in Norway.

O. Christiansens boktrykkeri, Oslo.

FORORD

Disse „Barne-eventyr“ stammer på to nær fra Asbjørn-sen og Moe's grunnleggende fellessamling, „Norske Folk e-Eventyr fortalt av P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe“.

Valget er gjort med barn for øie og innholdet avpasset derefter, like fra små lydefterlignende dyresamtaler for de aller minste, til de alvorlige episke eventyr med sine vidunderligheter for de litt større.

Overensstemmende med de pålegg begge forfattere har gitt mig har jeg også her revidert sprog og stil på ny.

To eventyr til slutt skriver sig fra utgiveren.

Th. Kittelsen's fantasifulle og barnlige tegninger er alle utført for denne samling.

„Barne-eventyr“ tenkes fortsatt med ett eller to lignende småbind. I denne serie — sammen med „Eventyrbok for barn“ I—III, som Asbjørnsen selv foranstaltet — vil der da foreligge et fyldig pedagogisk utvalg av våre folke-eventyr, som trygt kan gis barn i hende.

November 1909.

MOLTKE MOE

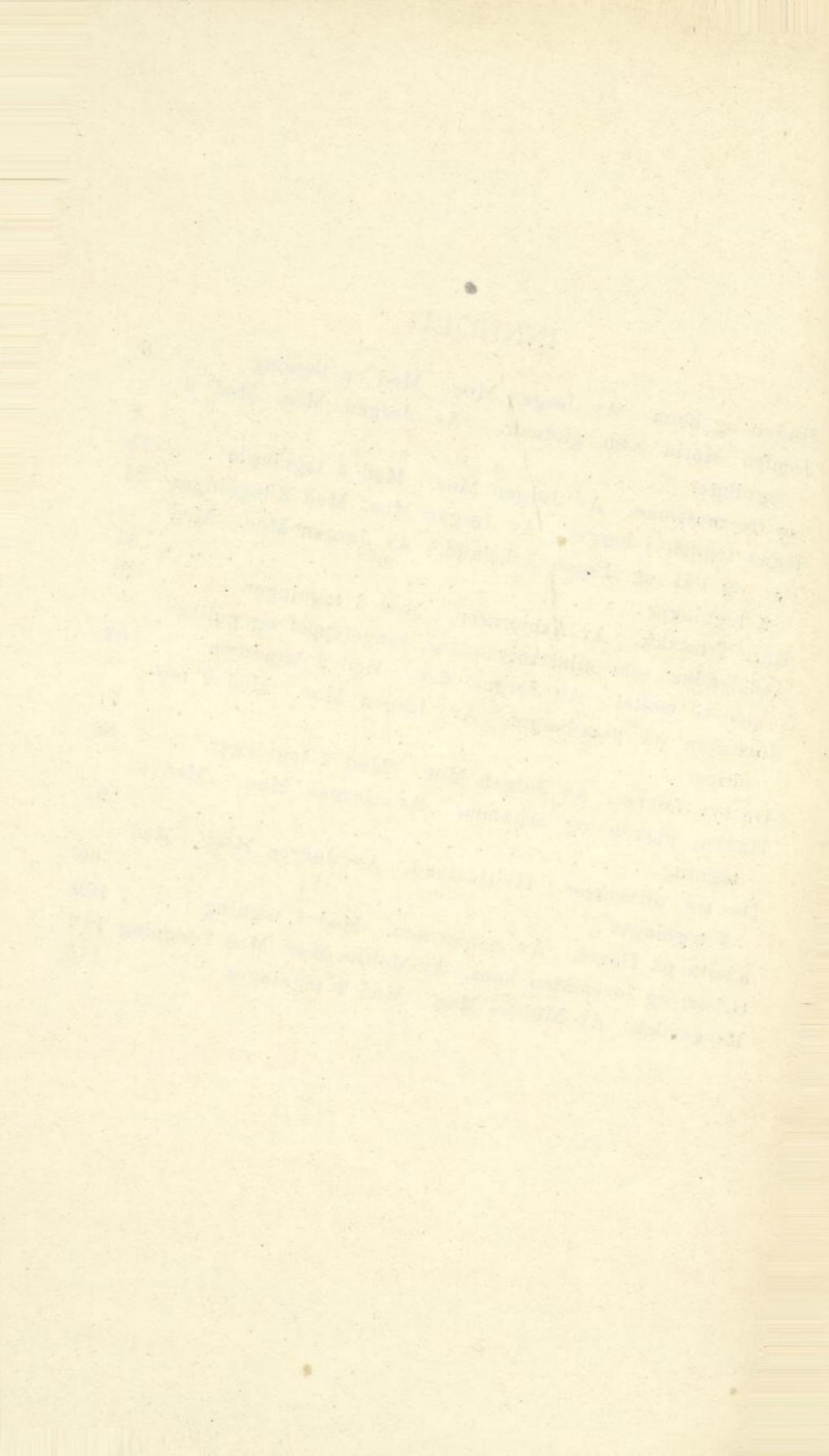
I annet oplag (1915) er Barne-eventyrenes tekst bragt i overensstemmelse med Moltke Moe's siste reviderte utgave av Asbjørnsen og Moe's fellessamling som utkom 1914. I femte oplag er rettskrivningen av 1917 gjennemført, og de sproglige og stilistiske rettelser som dette har medført, er foretatt av undertegnede.

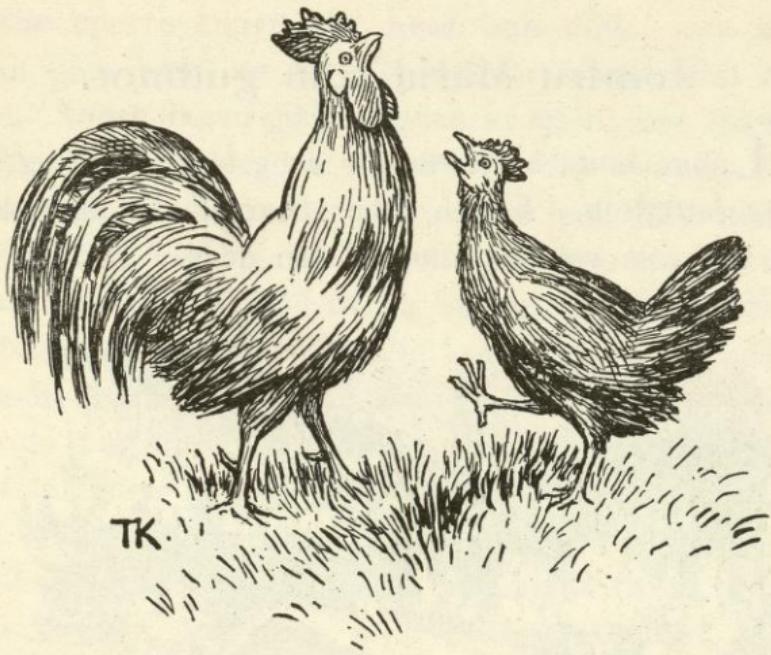
April 1923.

ANDERS KROGVIG

INNHOLD

Hanen og høna. Av Jørgen Moe. Med en tegning	7
Jomfru Maria som gudmor. Av Jørgen Moe. Med 2 tegninger	8
De tre mostrene. Av Jørgen Moe. Med 3 tegninger	15
Høna tripper i berget. Av Jørgen Moe. Med 3 tegninger	24
Per og Pål og Espen Askeladd. Av Jørgen Moe. Med 2 tegninger	34
Kari Trestakk. Av Asbjørnsen. Med 3 tegninger	43
Askeladden som stjal sølvendene, sengeteppet og gullharpen til trollet. Av Jørgen Moe. Med 2 tegninger	62
Jomfruen på glassberget. Av Jørgen Moe. Med 2 tegninger	71
De syv folene. Av Jørgen Moe. Med 2 tegninger	86
Hanen, gjøken og århanen. Av Jørgen Moe. Med 1 tegning	97
De tre prinsesser i Hvittenland. Av Jørgen Moe. Med 3 tegninger	99
Kjetta på Dovre. Av Asbjørnsen. Med 1 tegning	109
Grisen og levemåten hans. Av Moltke Moe. Med 1 tegning	112
Reve-enka. Av Moltke Moe. Med 2 tegninger	115

Hanen og høna.¹

Høna: «Du lover mig sko, år for år, år for år,
og jeg får ingen sko!»

Hanen: «Du skal nok få sko!»

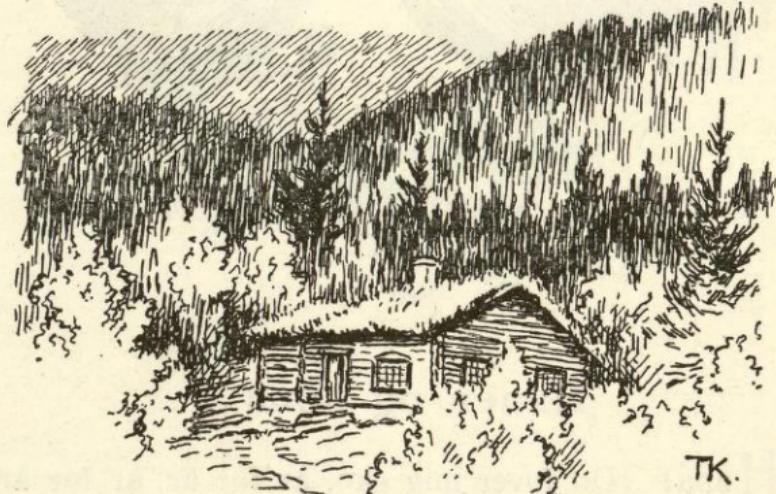
Høna: «Jeg verper egg, og jeg gjør godt, og
enda må jeg gå her barføtt!»

Hanen: «Så ta dine egg og reis til byen og kjøp
dig sko, og gå ikke lenger barføtt!»

¹ Hanens og hønas lyd må etterlignes.

Jomfru Maria som gudmor.

Langt, langt borti en stor skog bodde engang et par fattigfolk. Konen kom i barselseng og fødte et barn, en vakker datter. Men de var så fattige,

Langt, langt borti skogen.

at de visste ikke hvordan de skulle få barnet til dåben. Mannen måtte da en dag ut for å se å få fadderer som selv kunde ofre; han gikk hele dagen både til den ene og til den andre; men alle sa de, at de nok ville være fadder, men ingen syntes han

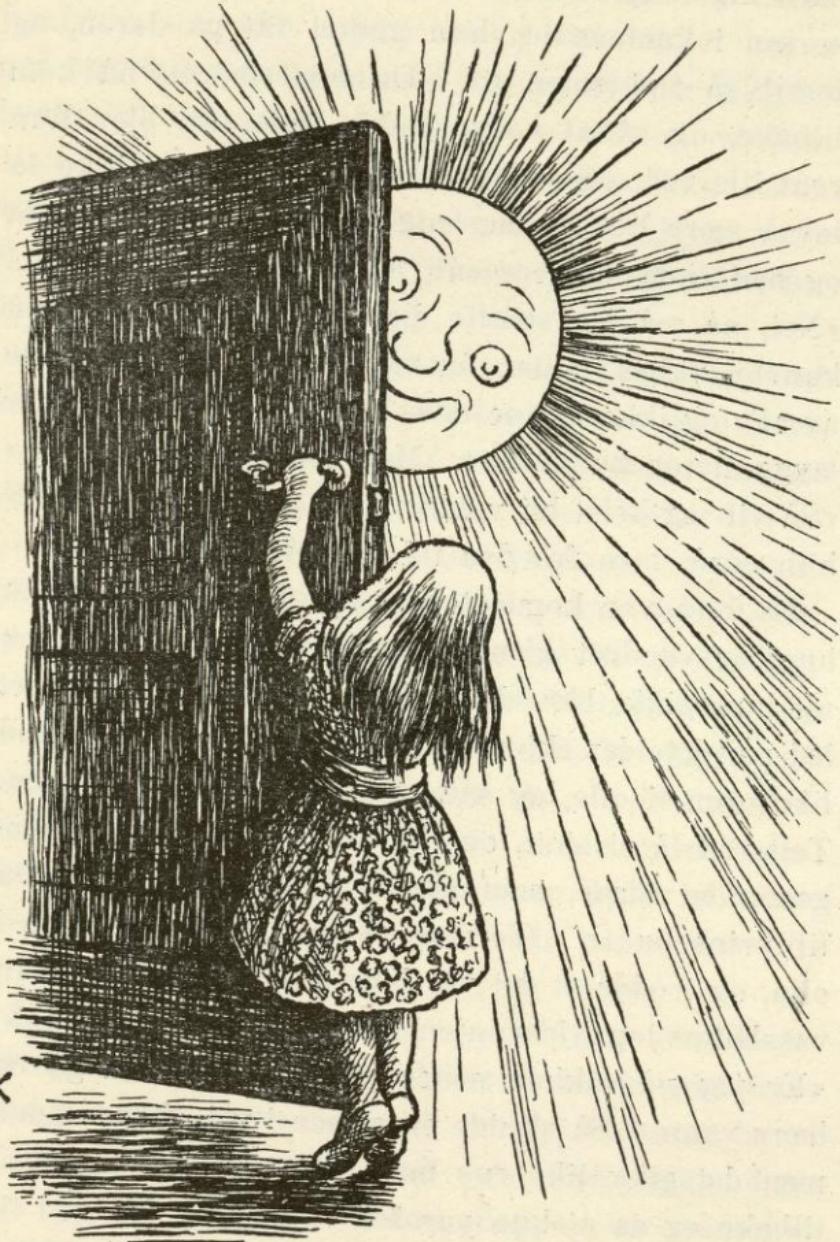
hadde råd til å ofre selv. Da han gikk hjem om kvelden, møtte han en vakker frue, som var så prektig klædd, og så så inderlig snild og god ut; hun bød sig til å skaffe barnet til dåben; men siden vilde hun ha det. Mannen svarte at han først måtte spørre konen sin, hvad hun vilde; men da han kom hjem og fortalte det, sa konen bønt ut nei. Andre dagen gikk mannen ut igjen; men ingen vilde være fadder, når de skulde ofre selv, og alt han bad, så hjalp det ikke. Da han gikk hjem igjen mot kvelden, møtte han på nytt den vakre fruen, som så så blid ut, og hun gjorde det samme tilbudet igjen. Han fortalte konen det som hadde hendt ham, og hun sa da, at dersom han ikke næste dag kunde få fadderer til barnet, så fikk de vel la fruen få det, siden hun så god og snild ut. Den tredje dagen mannen gikk ut, fikk han heller ingen fadderer, og da han møtte fruen igjen om kvelden, lovte han å la henne få barnet, når hun vilde skaffe det dåb og kristendom. Om morgen kom hun så dit mannen bodde, i følge med to mannfolk, tok barnet og reiste til kirken med det, og der blev det døpt. Så tok hun det hjem med sig, og der levde den vesle jenta hos henne i flere år, og fostermoren var alltid snild og god mot henne.

Da jenta var blitt så stor at hun lærte å skjonne, laget fostermoren sig til å reise bort. «Du kan få lov å gå hvor du vil,» sa hun til jenta, «bare ikke i de tre kammersene jeg nå viser dig.» Og så

reiste hun. Men jentungen kunde likevel ikke la være å gløtte litt på den ene kammersdøren, og husj! så fløi det ut en stjerne. Da fostermoren kom tilbake, blev hun vond og truet fosterdatteren med å jage henne bort; men barnet gråt og bad for sig, og så fikk hun til slutt lov å bli.

Om en tid skulde fostermoren reise bort igjen, og så forbød hun jenta å gå inn i de to kammersene hun ikke hadde vært i. Hun lovte å ta sig i vare; men da hun hadde gått alene en stund og tenkt og grundet på hva i som vel kunde være inne i det andre kammersæt, kunde hun ikke holde sig fra å gløtte litt på døren og kikke inn, og husj! så fløi månen ut. Da fostermoren kom igjen, og så at månen hadde sloppet ut, blev hun sorgmodig, og sa at nå kunde hun slett ikke ha henne hos sig lenger, nå måtte hun bort. Men jenta gråt så hjertelig og bad så vakkert for sig, og så fikk hun da lov til å bli denne gangen også.

Om noen tid skulde fostermoren reise igjen — jenta var alt halvvoksen den gang — og da la hun henne alvorlig på hjerte, at hun slett ikke måtte prøve på å gå inn i eller se inn i det tredje kammersæt. Men da fostermoren hadde vært borte en stund, og jenta hadde gått alene og kjedet sig i langsomelig tid, så tenkte hun: «Nei så morsomt det skulde være å se litt inn i det tredje kammersæt!» Hun tenkte først at hun ikke vilde gjøre det like fullt, for fostermorens skyld; men da hun andre gangen kom på det, kunde hun ikke

Husj! så fløi månen ut.

bare sig lenger, hun syntes hun skulde og måtte se inn i kammerset; hun gløttet litt på døren, og husj! så fløi solen ut. Da fostermoren nå kom tilbake, og så at solen hadde fløiet ut, blev hun rent ille ved, og sa at nå kunde hun slett ikke få lov å være hos henne lenger. Fosterdatteren gråt og bad enda vandrere enn før, men det hjalp ikke. «Nei, nå må jeg straffe dig,» sa moren; «men du kan ha valget: enten du vil bli den aller vakreste av alle og ikke kunne tale, eller du vil bli den aller styggeste og kunne tale. Men bort fra mig må du.» «Så vil jeg helst bli vakker,» sa jenta. Og det blev hun også, men fra den tid var hun målløs.

Da hun var kommet bort fra fostermoren, gikk hun og vandret gjennem en stor, stor skog; men alt hun gikk, blev det aldri ende på den. Da det led mot kvelden, kløv hun op i et høit tre som stod like over ei olle, og satte sig til å sove om natten. Tett ved lå et slott, og fra det kom tidlig om morgen en terne, som skulde hente vann fra olla til prinsens te. Ternen så det vakre ansiktet i olla, og trodde at det var henne selv; så kastet hun vassbøtta, løp hjem igjen og slo på nakken og sa: «Er jeg så vakker, så er jeg for god til å gå og bære vann.» Så skulde en annen i vei etter vannet, men det gikk like ens med henne; hun kom også tilbake og sa at hun var for vakker og for god til å gå etter vann til prinsen. Så gikk prinsen selv, for han hadde lyst til å se hvordan dette hang ihop. Da han kom til olla, fikk han også se bildet, og

straks så han op; der blev han da var den vakre jomfruen som satt oppe i treet. Han lokket henne ned og tok henne hjem med sig, og vilde endelig ha henne til dronning, for det hun var så vakker. Men mor hans, som levde ennu, vilde ikke; «hun kan jo ikke tale,» sa hun, «og det kan gjerne være et troll-menneske.» Men prinsen gav sig ikke, før han fikk henne.

Da de hadde levd sammén en tid, blev hun med barn, og da hun skulde føde, lot prinsen sette sterk vakt omkring henne, men i fødselstimen sovnet allesammen, og da hun hadde født, kom fostermor hennes, skar barnet i veslefingeren og smurte dronningen om munnen og på fingrene med blodet, og sa til henne: «Nå skal du bli så sorgmodig, som jeg var, da du hadde sluppet ut stjernen»; og så blev hun borte med barnet. Da de våknet, de som var satt til vakt, trodde de at dronningen hadde ett sitt eget barn, og den gamle dronningen vilde ha henne brent, men prinsen holdt slik av henne, og til slutt fikk han bedt henne fri for straffen; men det var med nød og neppe.

Andre gangen den unge dronningen skulde i barselseng, blev det satt dobbelt så sterk vakt som forrige gang. Men det gikk nettop like ens, bare at fostermoren sa: «Nå skal du bli så sorgmodig, som jeg var, da du hadde sloppet ut månen.» Dronningen gråt og bad — for når fostermoren var der, kunde hun tale —, men det hjalp ikke. Nå vilde den gamle dronningen endelig ha henne

brent; men prinsen fikk da bedt henne fri den gangen også.

Da dronningen skulde i den tredje barselsengen, blev det satt tredobbelts vakt omkring henne. Men det gikk like ens: Fostermoren kom mens vaktensov, tok barnet og skar det i veslefingeren og smurte dronningen om munnen med blodet; og så sa hun, at nå skulde dronningen bli så sorgmodig, som hun selv hadde vært, da solen var sloppet ut.

Nå kunde ikke prinsen på noen måte få frelst henne; hun måtte og skulde brennes. Men nettop i det samme de leide henne op på bålet, fikk de se fostermoren, som kom med alle tre barnene; de to leide hun ved hånden, og det tredje bar hun på armen. Hun gikk bort til den unge dronningen og sa: «Her er barnene dine, nå skal du få dem igjen. Jeg er jomfru Maria, og så sorggiven som du nå har vært, var jeg, da du hadde sloppet ut solen, månen og stjernen. Nå har du lidd straff for det du gjorde, og fra nå av skal du igjen kunne tale.» Så glad dronningen og prinsen blev, kan alle lett tenke sig, men ingen kan si det; siden var de lykkelige støtt, og prinsens mor holdt også av den unge dronningen fra den tid av.

De tre mostrene.

Det var engang en fattig mann, som bodde i ei stue langt borti skogen og levde av skytteri. Han hadde en eneste datter, og hun var både vakker og ven. Da moren var død tidlig, og jenta alt var halvvoksen, sa hun at hun vilde bort til folk, så hun kunde lære å tjene sitt brød, hun også. «Ja, datter mi,» sa faren, «riktignok har du ikke lært annet hos mig enn å ribbe fugl og steike, men du får vel prøve å tjene for ditt brød likevel.»

Så gikk da jenta ut og skulde be om tjeneste, og da hun hadde gått en stund, kom hun til kongsgården. Der blev hun, og dronningen syntes så vel om henne, at de andre ternene blev rent misunnelige på henne. De fant på å si til dronningen, at jenta hadde sagt sig god for å spinne et pund lin i fire og tyve timer; for dronningen gjorde så mye av alle slags håndarbeider. «Ja, har du sagt det, skal du gjøre det,» sa dronningen; «men litt lengere tid kan du vel få.» Jenta, stakkars, torde ikke si hun aldri hadde spunnet, men bad bare om et kammers for sig sjøl; det fikk hun, og ditop blev båret både rokk og lin. Der satt hun da og

gråt og var ille ved og visste ikke sin arme råd; hun stelte med rokken og snudde og vendte på den, og visste ikke hvordan hun skulde bære sig at — hun hadde aldri før sett en hjulrokk engang.

Men som hun satt slik, kom det inn til henne en gammel kone.

«Hvad feiler dig, barnet mitt?» sa hun.

«Å,» svarte jenta, «det kan vel ikke nytte jeg sier dig det; du kan så ikke hjelpe mig likevel!»

«Det kan ingen vite det,» sa konen. «Kan hende jeg torde vite råd for det likevel jeg.»

Ja, jeg kan jo gjerne si henne det, tenkte jenta, og så fortalte hun da, at medtjenerne hennes hadde satt ut, hun hadde sagt sig god for å spinne et pund lin i fire og tyve timer; «og jeg, min stakkar,» sa hun, «jeg har aldri i mine dager sett en hjulrokk dess mer, og enda skulde jeg spinne så mye i et jevndøgn!»

«Ja, det er det samme det, barn,» sa konen; «vil du kalde mig moster på din hedersdag, skal jeg spinne for dig; så kan du gå bort og legge dig til å sove.»

Ja, det vilde jenta gjerne, og gikk bort og la sig.

Om morgenens da hun våknet, lå alt linet spunnet på bordet, og det så pent og fint at aldri noen hadde sett så jevnt og vakkert garn. Dronningen blev så glad over det vakre garnet hun hadde fått, og holdt enda mer av jenta enn før. Men dette blev de andre enda misunneligere på henne for, og så fant de på å si til dronningen, at nå hadde hun

sagt sig god for å veve det garnet hun hadde spunnet, i fire og tyve timer. Dronningen sa igjen, at hadde hun sagt det, så skulde hun gjøre det; men om det ikke nettop blev i fire og tyve timer, så kunde hun vel få litt lengere dag. Jenta torde ikke si nei da heller, men bad om et kammers for sig sjøl, så fikk hun vel prøve.

Der satt hun igjen og gråt og bar sig ille, og visste ikke hvad hun skulde ta sig til; så kom det inn en gammel kone igjen og spurte: «Hvad feiler dig, barnet mitt?»

Jenta vilde først ikke ut med det, men til slutt fortalte hun da hvad hun var så sorgmodig for.

«Ja,» svarte konen, «det er det samme, vil du kalte mig moster på din hedersdag, skal jeg veve for dig; så kan du gå bort og legge dig til å sove.»

Det lot jenta sig ikke si to ganger, og så gikk hun sta og la sig.

Da hun våknet, lå bunken på bordet, vevet så nett og så tett som veves kunde. Hun tok bunken og gikk ned til dronningen med, og hun blev vel glad over den vakre veven hun hadde fått, og holdt enda mer av jenta enn før. Men så blev de andre enda mer avindsyke på henne, og tenkte ikke på annet enn hvad de skulde finne på.

Til sist så fortalte de dronningen, at nå hadde hun sagt sig god for å sy op vebunken til skjorter i fire og tyve timer. Ja, det gikk like ens som før: Jenta torde ikke si at hun ikke kunde sy; hun kom op på et kammers for sig sjøl igjen, og

satt der og gråt og var ute av sig. Men så kom det igjen en gammel kone til henne, som lovte å sy for henne, når hun bare vilde kalte henne moster på sin hedersdag; det lovte jenta mer enn gjerne, og så gjorde hun som konen sa, og gikk bort og la sig til å sove. Om morgenens da hun våknet, fant hun bunken opsydd til skjorter liggende på bordet. Så vakker som hadde aldri noen sett, og skjortene hadde navn og var fullt ferdige.

Da dronningen fikk se det arbeidet, blev hun så glad i sømmen at hun slo hendene ihop; «for så vakker som har jeg hverken hatt eller sett,» sa hun, og siden holdt hun jenta så kjær som sitt eget barn.

«Dersom du vil ha prinsen, så kan du få ham,» sa hun til jenta, «for du trenger aldri leie bort noen ting; du kan sy og spinne og veve altsammen sjøl.» Da jenta var så vakker og prinsen syntes vel om henne, blev det bryllup straks. Men aller best prinsen vel hadde satt sig til brudebordet med henne, kom det inn ei gammal stygg kjerring, med ei lang nese — den var visst tre alen lang.

Så stod bruden op og neide og sa: «God dag, moster!»

«Er det moster til min brud?» sa prinsen.

Ja, hun var da det.

«Ja, så får hun vel sette sig inn til bordet da,» sa prinsen; men både han og de andre syntes hun var fæl å sitte til bords med.

Men rett som det var, så kom det igjen ei gam-

TK.

Så kom det ei gammal kjerring med ei lang nese.

mal stygg kjerring inn; hun hadde en bak så tykk og bred at hun med nød og neppe fikk klemt sig inn gjennem døren. Straks reiste bruden sig op og hilste: «God dag, moster!» og prinsen spurte igjen, om det var moster til hans brud. Begge svarte ja, og prinsen sa, at når så var, så fikk hun vel sette sig inn til bordet, hun også.

Men aldri før hadde hun satt sig, så kom det igjen ei gammal stygg kjerring, med øine så store som tallerkener, og så røde og rinnende at det var følt å se. Bruden reiste sig igjen og hilste: «God dag, moster!» og prinsen bad henne også sette sig inn til bordet; men glad var han ikke, og han tenkte ved sig sjøl: «Gud hjelpe mig for mostre min brud har!»

Da han hadde sittet litt, kunde han ikke bare sig, men spurte: «Men hvordan i all verden kan da min brud, som er så vakker, ha så føle og vanskapte mostrer?»

«Det skal jeg nok si dig,» sa den ene. «Jeg var likeså vakker jeg som bruden din, da jeg var på hennes alder; men det at jeg har fått så lang nese, det kommer sig av at jeg støtt og stadig har sittet og hakket og nikket med spinning, så har nesa mi tøid sig, så den er blitt så lang som du nå ser.»

«Og jeg,» sa den andre, «like siden jeg var ung, har jeg sittet og skubbet fram og tilbake på vevfjelen, og av det er baken min blitt så stor og hoven som du ser.»

Så sa den tredje: «Like fra jeg var ganske liten,

Så kom ei gammal kjerring, med en bak så tykk og bred.

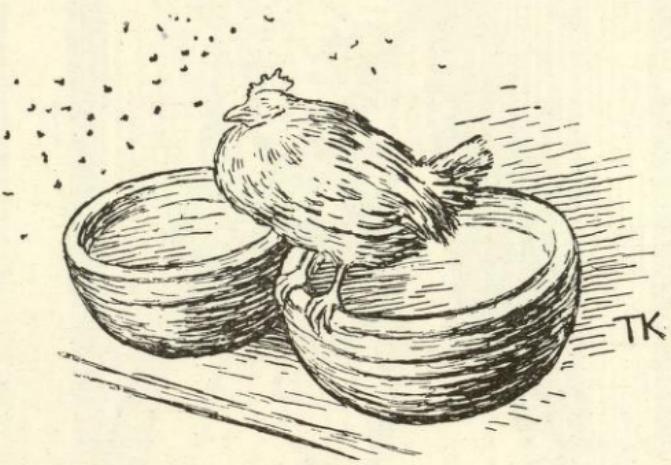
Så kom det ei gammal kjerring med øine så store
som tallerkener.

har jeg sittet og stirret og sydd natt og dag; av det er øinene mine blitt så føle og røde, og nå er det ikke råd for dem lenger.»

«Ja så,» sa prinsen, «det var vel jeg fikk vite det; for kan folk bli så føle og stygge av det, så skal aldri min brud hverken spinne eller veve eller sy i sine dager mer!»

Høna tripper i berget.

Det var engang en gammel enke som bodde i en avgrend av bygda, langt opunder en ås, med de tre døtrene sine. Hun var så fattig at hun ikke eide annet enn ei høne, og den hadde hun så kjær

som øiestenen sin; den kaklet hun for, og den stelte hun med, både tidlig og sent.

Men en dag,rett som det var, så blev høna borte. Konen gikk da ut, rundt om stua, og lette og lokket; men høna var og blev borte. «Du får ut og prøve å se etter høna vår du,» sa konen til den eldste datteren; «ha den igjen må vi, om vi så

skal ta den ut av berget.» Ja, datteren skulde da ut og se etter den; hun gikk både hit og dit og lette og lokket, og ingen høne fant hun. Men aller best det var, så hørte hun det sa borte i en bergvegg:

«Høna tripper i berget!
Høna tripper i berget!»

Hun skulde da bort og se hvad det var, men ved bergveggen falt hun gjennem en lem, dypt, dypt ned i en hvelving under jorden. Der nede gikk hun frem igjennem mange rum, det ene gildere enn det andre, men i det innerste kom en stor stygg bergmann til henne.

«Vil du være kjæresten min?» spurte han.

Nei, sa hun, det vilde hun slett ikke, hun vilde op igjen og se etter høna si, som var blitt borte.

Så blev bergmannen så sint at han tok henne og vrei hodet av henne, og kastet kropp og hode ned i kjelleren.

Moren satt hjemme og ventet og ventet, men ingen datter kom igjen. Hun ventet enda en god stund, men da hun hverken hørte eller så noe til henne, sa hun til den mellemste datteren, at hun fikk gå ut og se etter søster si; «og høna kan du lokke på med det samme,» sa hun.

Den andre søsteren skulde da ut, og henne gikk det nettop like ens; hun gikk og lette og lokket, og med ett så hørte hun også det sa borti bergveggen:

«Høna tripper i berget!
Høna tripper i berget!»

Dette syntes hun var underlig; hun skulde da bort og se hvad det var, og så falt hun også gjennem lemmen, dypt, dypt ned i hvelvingen. Der gikk hun gjennem alle rummene, men i det innerste kom bergmannen til henne, og spurte om hun vilde være kjæresten hans. Nei, det vilde hun slett ikke, hun vilde straks op igjen og lete efter høna som var blitt borte, hun. Men så blev bergmannen sint; han tok henne og vrei hodet av henne og kastet hode og kropp ned i kjelleren.

Da nå konen hadde sittet og ventet på den andre datteren også i sju lange og sju breie, og ingen datter var å høre eller se, så sa hun til den yngste: «Nå får riktig du i veien og se etter søstrene dine. Ille var det at høna blev borte, men enda verre blev det, skulde vi ikke finne igjen søstrene dine; men høna kan du alltid lokke på med det samme.»

Ja, den yngste skulde da ut; hun gikk hit og dit og lette og lokket, men ikke så hun høna, og ikke så hun søstrene sine. Langt om lenge kom hun også bort imot bergveggen, og så hørte hun det sa:

«Høna tripper i berget!
Høna tripper i berget!»

Dette syntes hun var rart; hun skulde da bort og se, og så falt hun også igjennem lemmen, dypt,

dypt ned i hvelvingen. Der nede gikk hun igjen- nem det ene rummet gildere enn det andre; men hun var ikke så redd hun; hun gav sig god tid og så både på det ene og det andre, og så fikk hun øie på kjellerlemmen også; hun så ned i der, og straks kjente hun søstrene sine, som lå der.

Med det samme hun vel hadde fått lukket igjen kjellerlemmen, kom bergmannen til henne. «Vil du være kjæreren min du?» spurte bergmannen.

«Ja, gjerne det,» sa jenta, for hun kunde nok skjønne hvordan det hadde gått med søstrene hennes.

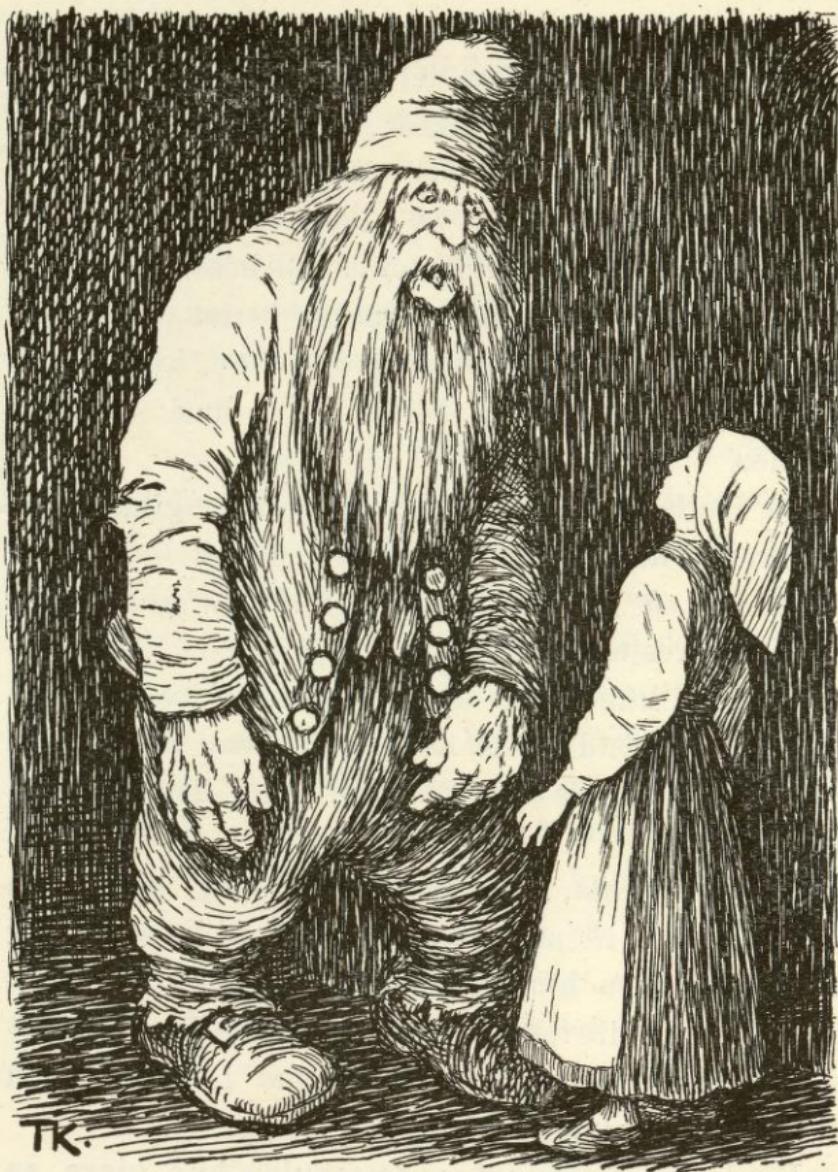
Da trollet hørte det, fikk hun gilde, gilde klær, de fineste hun kunde ønske sig, og alt hun ellers ville ha, så glad blev han for det at noen vilde være kjæreren hans.

Men da hun hadde vært der en tid, var det en dag hun var enda mere stor og still enn hun brukte være. Så spurte bergmannen, hvad det var hun sturet for.

«Å,» sa jenta, «det er for det jeg ikke kan komme hjem til mor; hun er visst både sulten og tørst, og ingen har hun hos sig heller.»

«Ja, gå til henne kan du ikke få lov til,» svarte trollet, «men stapp noe mat i en sekkk, så skal jeg bære den til henne.»

Ja, det takket hun for, det skulde hun gjøre, sa hun; men på bunnen av sekken hadde hun en mengde gull og sølv, og så la hun litt mat ovenpå, og sa så til trollet, at nå var sekken ferdig, men

TK.

„Vil du være kjæresten min du?“

han måtte slett ikke se ned i den, og det lovte han også han ikke skulde gjøre.

Da så bergmannen gikk, kikket hun ut efter ham i et lite hull som var på lemmen; da han hadde kommet et stykke på veien, sa han: «Den er så tung denne sekken, jeg vil nok se hvad som er i den, jeg,» og vilde løse op sekkebandet; men så ropte jenta: «Jeg ser dig nok! Jeg ser dig nok!»

«Det er da pokker til øier i hodet på dig også da,» sa trollet, og så torde han ikke prøve på det mere.

Da han var kommet dit enken bodde, kastet han sekken inn gjennem stuedøren. «Der har du mat fra datter di; det leter ikke på henne,» sa han.

Da nå jenta hadde vært i berget ennu en god stund, falt det en dag en gjeitebukk ned igjennem lemmen.

«Hvem er det som har sendt bud etter dig, ditt langraggete best?» sa trollet, han var følt vill, og så tok han bukken og vrei hodet av den og kastet den ned i kjelleren.

«Å nei, hvorfor gjorde du det da?» sa jenta; «den kunde jeg hatt og moret mig med her nede.»

«Du trenger ikke sette op noen surmule for det, vet jeg,» sa trollet, «jeg kan snart få liv i gjeitebukken igjen jeg.» Dermed tok han en krukke som hang på veggen, satte hodet på gjeitebukken og smurte den av krukken, så var den like god igjen.

Hå hå! tenkte jenta, den krukka er nok noe verdt den.

Da hun hadde vært hos trollet en god stund til, passet hun på en dag trollet var borte, tok den eldste av søstrene og satte hodet på henne og smurte henne av krukken, slik som hun hadde sett trollet gjorde med gjeitebukken; og straks kom søsteren til live igjen. Jenta la henne da i en sekk, og hadde litt mat ovenpå, og så snart trollet kom hjem igjen, sa hun til ham: «Kjære vene, nå får du hjem til mor med litt mat igjen, hun er visst både tørst og sulten, stakkar, og alene er hun også. Men se ikke i sekken!»

Ja, sekken skulde han nok gå med, sa han, og se i den skulde han heller ikke; men da han kom et stykke på veien, syntes han sekken blev så tung, og da han hadde gått enda en stund, sa han at han nok vilde se hvad som var i sekken; «hvad slags øier der er skapt på henne, så kan hun da ikke se mig nå,» sa han ved sig sjøl. Men med det samme han vilde til å løse op, sa hun som satt i sekken: «Jeg ser dig nok! Jeg ser dig nok!»

«Det var da pokker til øier i hodet på dig også da!» sa trollet — han trodde det var hun i berget som talte. Han torde då ikke prøve å se nedi mere, men bar sekken til moren det forteste han kunde, og da han kom til stuedøren, kastet han den innigjennem. «Der har du mat fra datter di; det leter ikke på henne,» sa han.

Da nå jenta hadde vært i berget enda en god

stund, gjorde hun det samme med den andre søsteren; hun satte hodet på henne, smurte henne av krukken, og hadde henne i sekken; men den gangen fylte hun så mye gull og sølv oppå, som det var rum til, og aller øverst la hun litt mat.

«Kjære vene,» sa hun til trollet, «nå får du gå hjem til mor med litt mat igjen; men se ikke i sekken!»

Ja, trollet vilde gjerne føie henne i det, og han lovte også at han ikke skulde se i sekken. Men da han kom et stykke på veien, blev sekken følt tung, syntes han; og da han hadde gått enda et stykke, var han rent utkjørt; han måtte sette ned sekken og puste på litt, og så skulde han til å løse op sekkebandet og se nedi; men så ropte hun som var i sekken: «Jeg ser dig nok! Jeg ser dig nok!»

«Det var da pokker til øier i hodet på dig også da!» sa trollet, og så torde han ikke se i sekken mer, men skyndte sig det meste han kunde, og bar sekken like til moren. Da han kom utenfor stuedøren, kastet han den innigjennem; «der har du mat fra datter di; det leter ikke på henne,» sa han.

Da så jenta hadde vært der enda en god tid, skulle trollet ut en gang; så lot jenta som hun var ussel og syk, og sutret og bar sig.

«Det kan ikke nytte du kommer hjem før klokken tolv,» sa hun, «for før kan jeg ikke få maten ferdig; jeg er så ussel og så klein.»

Da nå trollet vel hadde gått, stoppet hun ut

klærne sine med halm og satte denne halmjenta borti kroken ved peisen, med en tvare i hånden, så det så ut som det var hun sjøl som stod der. Så skyndte hun sig hjem og fikk med sig en skytter til å være i stua hjemme hos moren

„Jeg ser dig nok!“

Da klokken var tolv eller vel det, kom trollet hjem.

«Kom med maten!» sa han til halmjenta.

Nei, hun svarte ikke.

«Kom med maten! sier jeg,» sa trollet igjen;
«jeg er sulten!»

Nei, hun svarte ikke.

«Kom med maten!» skrek trollet tredje gangen,
«hør det jeg sier, ellers skal jeg vekke dig jeg!»

Nei, jenta stod like stille.

Så blev han så vill at han spente til henne, så halmstubbene fór både i veger og tak. Men da han så det, merket han uråd og gav sig til å lete både høit og lavt, og til sist kom han ned i kjelleren også; der var begge søstrene til jenta borte, og så skjønte han straks hvordan det hadde gått til. Ja, det skulde hun få undgjelde! sa han, og la i veien dit moren bodde. Men da han kom til stua, skjøt skytteren; så torde ikke trollet gå inn, han trodde det var tordenen. Han satte hjem igjen det forteste han orket, men med det samme han kom til lemmen, rant sola, og så sprakk han.

Der er visst gull og sòlv nok ennu. Den som bare visste hvor lemmen var!

Per og Pål og Espen Askeladd.

Det var engang en mann som hadde tre sønner,
Per og Pål og Espen Askeladd; men annet enn de

tre sønnene hadde han ikke heller, for han var så fattig at han eide ikke nåla på kroppen, og derfor sa han titt og ofte til dem, at de fikk ut i verden og se å tjene sitt brød; hjemme hos han blev det så ikke annet enn sværtihjel likevel.

Han var så fattig at han eide ikke nåla på kroppen.

Et godt stykke borte fra stua hans lå kongsgården, og like utenfor vinduene til kongen

hadde det vokset op en eik, som var så stor og diger at den skygde for lyset i kongsgården; kongen hadde lovt ut mange, mange penger til den som kunde hogge ned eika; men ingen var god for det,

for så fort en skåret en flis av eikeleggen, vokste det to i steden. Så vilde kongen også ha gravd en brønn, som skulde holde vann hele året; for alle grannene hans hadde brønn, men han hadde ingen, og det syntes kongen var skam. Til den som kunde grave slik en brønn at den holdt vann hele året rundt, hadde kongen lovt ut både penger og annet. Men det var ingen som kunde få gjort det; for kongsgården lå høit, høit oppe på en bakke, aldri før hadde de gravd noen tommer, så kom de til harde berget. Men da nå kongen hadde fått i hodet at han ville ha gjort disse arbeidene, så lot han lyse op på alle kirkebakker både vidt og bredt, at den som kunde hogge ned den store eika i kongsgården og skaffe ham en slik brønn at den holdt vann hele året rundt, han skulde få kongsdatteren og halve riket.

Det var nok av dem som vilde prøve sig, kan du vel vite, men alt de knartet og hogg, og alt de rotet og grov, så hjalp det ikke, eika blev tykkere og tykkere for hvert hogg, og berget blev ikke bløtere det heller. Om en stund så ville de tre brødrene i veien og prøve sig også, og det var faren vel nøgd med, for vant de ikke kongsdatteren og halve riket, så kunde det da hende, de fikk tjeneste ensteds hos en bra mann, tenkte faren, og mer ønsket ikke han; og da brødrene slo på det at de vilde til kongsgården, sa faren ja på flekken, og så la Per og Pål og Espen Askeladd av gårde.

Da de nå hadde gått et stykke, kom de til en

granli, og like op for den var en bratt hei; så hørte de noget som hogg og hogg oppe i heia.

«Jeg undres hvad det er som hogger oppe i heia, jeg?» sa Espen Askeladd.

«Du er nå støtt så klok med undringene dine du,» sa han Per og han Pål; «det er da noe å undre sig over også, at det står en vedhugger og knarter oppi heia!»

«Jeg har nok moro av å se hvad det er likevel jeg,» sa Espen Askeladd, og dermed gikk han.

«Å ja, er du slikt et barn, har du godt av å lære å gå med!» ropte brødrene hans etter ham, men han brydde sig ikke om det, han Espen; han la avsted opover bakkene, dit han hørte det hogg, og da han kom der, så han det var en øks som stod og hogg og hogg på en furulegg.

«God dag!» sa Espen Askeladd; «står du her og hogger?»

«Ja nå har jeg stått her og hogget i mange lange tider og ventet på dig,» svarte øksa.

«Ja ja, her er jeg,» sa Espen, han tok øksa og slo den av skaftet og stappet både øks og skaft i skreppa.

Da han kom ned igjen til brødrene sine, gav de sig til å le og gjøre narr av ham. «Hvad var det for noe rart du fikk se oppi heia da?» sa de.

«Å det var bare ei øks vi hørte,» sa Espen.

Da de så hadde gått en stund igjen, kom de under en berghammer; oppi den hørte de noe hakket og grov.

«Jeg undres hvad det er som hakker og graver opunder denne berghammeren, jeg?» sa Espen Askeladd.

«Du er nå så klok til å undre dig du,» sa han Per og han Pål igjen; «har du aldri hørt fuglene hakke og pikke på trærne før?»

«Ja, men jeg har nok moro av å se hvad det er, likevel jeg,» sa Espen, og alt de lo og gjorde narr av ham, så brydde han sig ikke om det, han la avsted op imot berghammeren, og da han kom opunder, så han det var et grep som stod og hakket og grov.

«God dag!» sa Espen Askeladd; «står du her og hakker og graver så alene?»

«Ja, jeg gjør det,» sa grepvet; «nå har jeg stått her og hakket og gravet i mange lange tider og ventet på dig,» sa det.

«Ja ja, her er jeg,» sa Espen igjen, han tok grepvet og slo det av skaftet og gjemte det i skreppa si, og så nedover til brødrene sine igjen.

«Det var vel noget følt rart du så der opunder berghammeren?» sa han Per og han Pål.

«Å, det var ikke noe videre, det var bare et grep vi hørte,» sa Espen.

Så gikk de et godt stykke sammen igjen, til de kom til en bekk; tørste var de nå alle tre, efter det de hadde gått så langt, og så la de sig ned ved bekken og skulde drikke.

«Jeg undres riktig på hvor dette vannet kommer ifra?» sa Espen Askeladd.

«Jeg undres om du er riktig i skallen, jeg,» sa han Per og han Pål. «Er du ikke galen, så underer du dig visst galen med det aller første. Hvor bekken kommer ifra? Har du aldri sett vannet renne op av ei olle i jorden da?»

«Ja, men jeg har nok lyst til å se hvor det kommer fra likevel jeg,» sa Espen; han avsted opmed bekken, og alt brødrene ropte på ham og lo av ham, så hjalp det ikke; han gikk sin gang.

Da han kom langt opmed, blev bekken mindre og mindre, og da han kom enda et stykke frem, fikk han se en stor valnøtt; fra den sildret vannet ut.

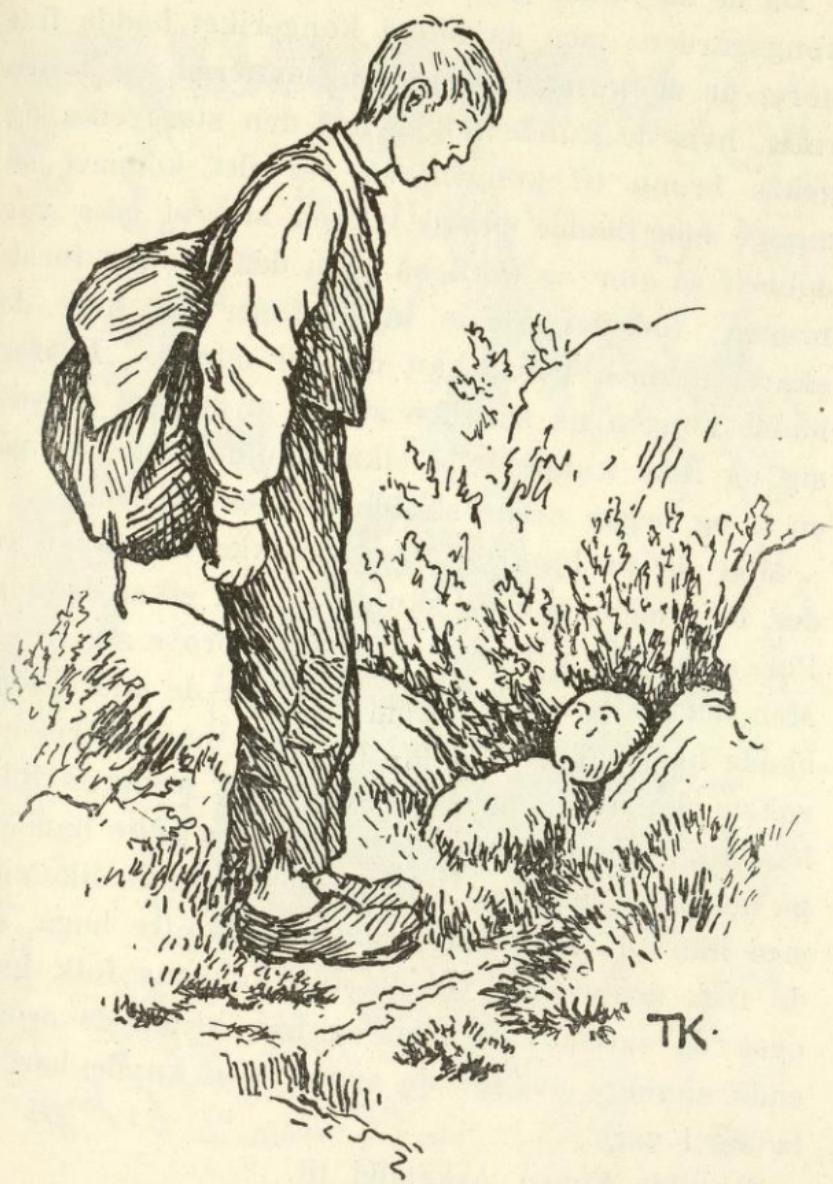
«God dag!» sa Espen igjen; «ligger du her og sildrer og renner så alene?»

«Ja, jeg gjør det,» sa valnøtta; «her har jeg ligget og sildret og rent i mange lange tider og ventet på dig.»

«Ja ja, her er jeg,» sa Espen; han tok en mosedott og dyttet i hullet, så vannet ikke kunde komme ut, og så la han valnøtta i skreppa og satte nedefter til brødrene sine igjen.

«Nå har du vel sett hvor vannet kommer fra? Det så vel følt rart ut, kan jeg tenke?» gjønte han Per og han Pål.

«Å, det var bare et hull det rant ut av,» sa Espen, og så lo de andre to og gjorde narr av ham igjen, men Espen Askeladd brydde sig ikke om det; «jeg hadde nå moro av å se det likevel,» sa han.

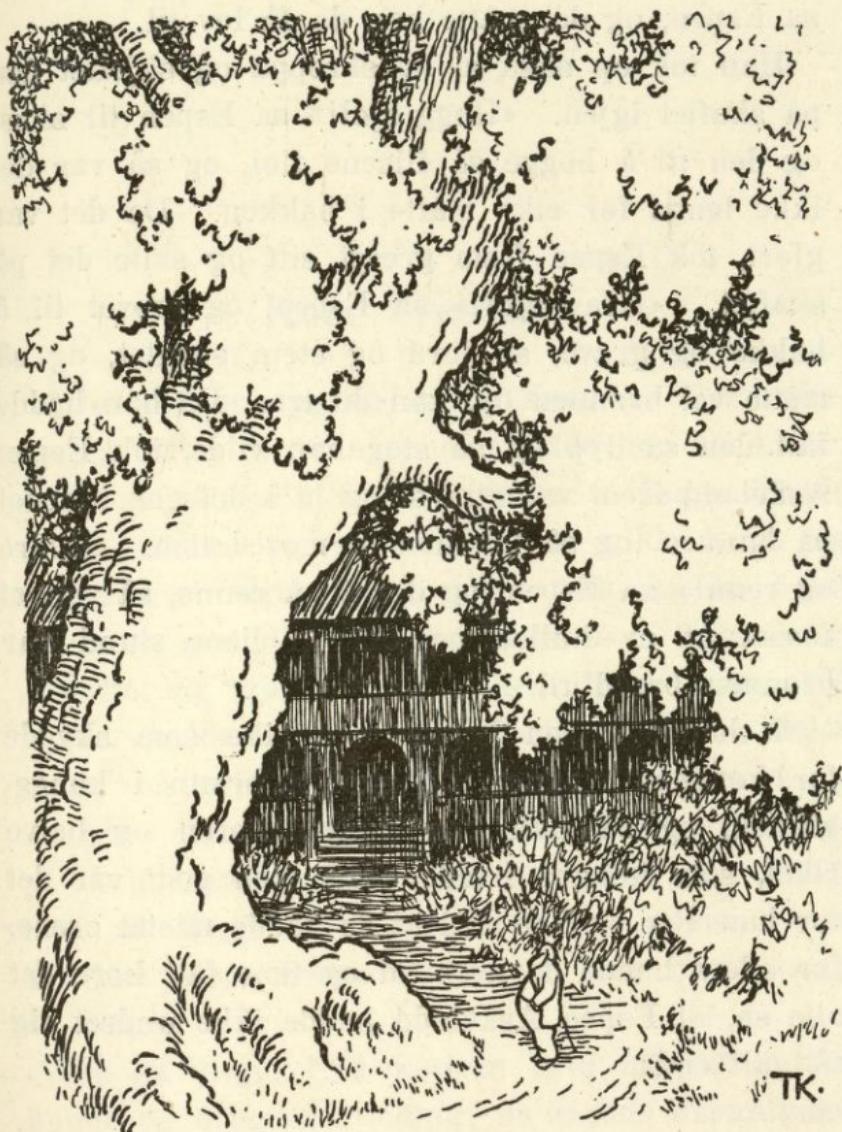
„Ligger du her og sildrer og renner så alene?“

Da de så hadde gått et stykke igjen, kom de til kongsgården; men da alle i kongeriket hadde fått høre, at de kunde vinne kongsdatteren og halve riket, hvis de kunde hogge ned den store eika og grave brønn til kongen, så var det kommet så mange som hadde prøvd lykken sin, at eika var dobbelt så stor og tykk nå, som den var fra førstningen; for det vokste ut to fliser for hver de skåret ut med øksa, kan du vel minns. Derfor hadde kongen nå satt den straff, at de som prøvde sig og ikke kunde felle eika, skulle settes ut på en ø og begge ørene skulle klippes av dem.

Men de to brødrene lot sig ikke skremme av det, de trodde nok de skulle få ned eika, og han Per, som eldst var, skulle nå til å prøve sig først. Men det gikk med han som med alle de andre som hadde hogget på eika; for hver flis han skåret ut, vokste det ut to i steden, og så tok kongens folk ham og klipte av ham begge ørene og satte ham ut på øen. Nå vilde han Pål til, men det gikk like ens med han; da han hadde hogget en to-tre hogg, så de fikk se at eika vokste, tok kongens folk han også og satte ut på øen, og han klipte de ørene enda snauere av, for de syntes han kunde lært å ta sig i vare.

Så vilde Espen Askeladd til.

«Vil du endelig se ut som en merket sau, skal vi gjerne klippe av dig ørene med en gang, så slipper du å bry dig,» sa kongen, han var sint på ham for brødrene s skyld.

Den store eika utenfor kongsgården.

TK.

«Jeg hadde nok moro av å prøve først likevel,» sa Espen, og det måtte han da få lov til.

Han tok op øksa si av skreppa og skjeftet den på skaftet igjen. «Hogg sjøl!» sa Espen til øksa, og den til å hogge så flisene fløi, og så var det ikke lenge før eika måtte i bakken. Da det var gjort, tok Espen frem grevet sitt og satte det på skaftet. «Grav sjøl!» sa Espen, og grevet til å hakke og grave, så jord og stein sprutet, og så måtte vel brønnen op, kan du tro. Da han hadde fått den så dyp og så stor han vilde, tok Espen Askeladd frem valnøtta si og la i det ene hjørnet på bunnen, og så tok han ut mosedotten. «Sildre og renn!» sa Espen, og den til å renne, så vannet fosset ut av hullet, og om en liten stund var brønnen breddfull.

Så hadde Espen hogget ned eika som skygde for kongens vinduer, og skaffet brønn i kongs-gården, og så fikk han kongsdatteren og halve riket, som kongen hadde sagt; men godt var det for han Per og han Pål at de hadde mistet ørene, for ellers hadde de hver tid og time fått høre det alle sa, at Espen Askeladd hadde ikke undret sig så galt enda.

Kari Trestakk.

Det var engang en konge som var blitt enke-mann. Efter dronningen sin hadde han en datter, som var så snild og så vakker at ingen kunde være snildere og vandrere. Han gikk lenge og sørget over dronningen, som han hadde holdt meget av, men til sist blev han lei av å leve enslig, og giftet sig igjen med en enkedronning, som også hadde en datter; men hennes datter var likeså stygg og slem, som den andre var snild og vakker. Stemoren og datter hennes var avindsyke på kongsdatteren, for det hun var så deilig; men så lenge som kongen var hjemme, torde de ikke gjøre henne noget, for han holdt meget av henne.

Om en stund fikk kongen krig med en annen konge og drog ut i leding; da trodde dronningen, hun kunde gjøre hvad hun vilde, og så både sultet og slo hun kongsdatteren, og var efter henne i hver krok. Til sist syntes hun all ting var for godt for henne, og så satte hun henne til å gjæte. Hun gikk da med buskapen og gjætte i skogen og

på fjellet. Mat fikk hun lite eller ingenting av; bleik og mager blev hun, og næsten alltid gråt hun og var sorgmodig.

I buskapen var det en stor blå stut, som støtt holdt sig så fin og blank, og den kom ofte bort til kongsdatteren og lot henne kjæle sig. En gang som hun satt og gråt og var utav det igjen, kom stuten bort til henne og spurte hvorfor hun var så sorgmodig. Hun svarte ingenting, men blev ved å gråte. «Ja,» sa stuten, «jeg vet det nok, enda du ikke vil si det; du gråter for det dronningen er slem mot dig, og fordi hun vil sulte dig ihjel. Men mat har du ikke nødig å sørge for; i det venstre øret mitt ligger det en duk, og når du tar og brer ut den, kan du få så mange retter du vil.» Det gjorde hun, hun tok duken og bredde den ut på gresset, og så disket den op med de fineste retter noen kunde ønske sig; det var både vin og mjød og søtkake. Hun kom nå snart i hold igjen, og blev så rød og rund og hvit, at dronningen og den tørrskranglete datter hennes blev både blå og bleike av sinne over det. Dronningen kunde slett ikke skjonne, hvordan stedatteren kunde komme til å se så godt ut på så dårlig kost; så sa hun til en terne, at hun skulde gå etter henne i skogen, og passe på og se hvordan det hang ihop, for hun trodde at noen av tjenestefolkene gav henne mat. Jenta gikk da etter i skogen og passet på, og så fikk hun se kongsdatteren tok duken ut av øret på den blå stuten og bredde den ut, så disket duken

op med de gildeste retter, som kongsdatteren gjorde sig til gode med. Det gikk jenta hjem og sa til dronningen.

Nå kom kongen hjem, og hadde vunnet over den andre kongen, som han hadde vært i krig med; det blev stor glede over hele slottet, og ingen var gladere enn kongens datter. Men dronningen la sig syk og gav doktoren mange penger, forat han skulde si hun ikke kunde bli frisk igjen, uten at hun fikk kjøtt av den blå stuten å ete. Både kongsdatteren og folkene spurte doktoren, om ikke noe annet kunde hjelpe, og bad for stuten, for alle holdt av den, og de sa at det fantes ikke make til stut i hele riket; men nei, den måtte slaktes og den skulde slaktes, det var ingen annen råd. Da kongsdatteren hørte det, blev hun ille ved og gikk ned i fjøset til stuten. Den stod der også og hang med hodet, og så så sorgmodig ut, at hun skar i å gråte.

«Hvad gråter du for?» sa stuten.

Så sa hun at kongen hadde kommet hjem igjen, og at dronningen hadde lagt sig syk, og at hun hadde fått doktoren til å si at hun ikke kunde bli frisk, dersom hun ikke fikk kjøtt av den blå stuten, og nå skulde han slaktes.

«Får de først livet av mig, så dreper de snart dig og,» sa stuten; «vil du som jeg, så reiser vi vår vei i natt.»

Ja, kongsdatteren syntes nok det var vondt å reise fra far sin; men det var enda verre å være

i hus med dronningen, og så lovte hun stuten at hun skulde komme.

Om kvelden, da alle de andre hadde lagt sig, stiltret kongsdatteren sig ned i fjøset til stuten; så tok han henne på ryggen og før av gårde det forteste han kunde. Da nå folkene kom op i otta næste dagen og skulde slakte stuten, var den vekk, og da kongen kom op og spurte etter datteren, var hun også borte. Han sendte ut bud på alle kanter for å lete etter dem, og lyste etter dem fra kirkebakken, men det var ingen som hadde sett noe til dem.

Imens før stuten gjennem mange land med kongsdatteren på ryggen, og så kom de til en stor kobberskog; trær og grener og blad og blommer og all ting var av kobber.

Men før de reiste inn i skogen, sa stuten til kongsdatteren: «Når vi nå kommer inn i skogen, må du ta dig vel i akt, så du ikke rører et blad av den engang, ellers er det ute både med mig og med dig, for her bor et troll med tre hoder, som eier den.»

Nei kors, hun skulde ta sig vel i vare og ikke røre noe.

Hun var så forsiktig og böide sig til side for grenene og skjøv dem bort med hendene; men det var så trangskoget at det næsten ikke var råd å komme frem, og hvordan hun stelte sig, kom hun likevel til å rive av et blad, som hun fikk i hånden.

«Åu, au, hvad gjorde du nå?» sa stuten; «nå

gjelder det å slåss på liv og død. Men gjem bare bladet vel.»

Straks etter var de ved enden av skogen, og da kom det et troll farendes med tre hoder.

«Hvem er det som rører min skog?» sa trollet.

«Den er likeså mye min som din,» sa stuten.

«Det skal vi nappes om,» skreik trollet.

«Kan så det,» sa stuten.

Så rente de ihop og sloss, og stuten den stanget og spente av alle livsens krefter, men trollet slo like godt, og det varte hele dagen før stuten fikk ende på det, og da var han så full av sår og så ussel at han næsten ikke orket gå. Så måtte de hvile over en dag; og så sa stuten til kongsdatteren, at hun skulde ta det smurningshornet som hang ved beltet til trollet, og smøre ham med. Da kom han sig, og dagen etter ruslet de avsted igjen.

De reiste nu i mange, mange dager, og så kom de langt om lenge til en sølvskog; trær og grener og blad og blommer og all ting var av sølv.

Før stuten gikk inn i den, sa han til kongsdatteren: «Når vi nå kommer inn i denne skogen, må du for guds skyld ta dig vel i akt; du må slett ikke røre ved noen ting, og ikke rive av så mye som et blad, for ellers er det ute både med dig og med mig; det er et troll med seks hoder som eier den, og det tror jeg snaut jeg kan få med.»

«Nei,» sa kongsdatteren, «jeg skal nok akte meg, og ikke røre ved det, du ikke vil jeg skal røre.»

Men da de kom inn i skogen, var den så tett og så trang at de næsten ikke kunde komme frem. Hun før så varlig som hun kunde, og bøide sig til siden for grenene og skjøv dem bort foran sig med hendene; men hvert øieblikk slo kvistene henne i øinene, og hvordan hun stelte det, så kom hun til å rive av et blad.

«Au, au, hvad gjorde du nå?» sa stuten; «nå gjelder det å slåss på liv og død, for dette trollet har seks hoder og er dobbelt så sterkt som det andre; men bare pass på bladet og gjem det vel.»

Rett som det var, så kom trollet. «Hvem er det som rører ved min skog?» sa det.

«Den er likeså mye min som din,» sa stuten.

«Det skal vi nappes om,» skreik trollet.

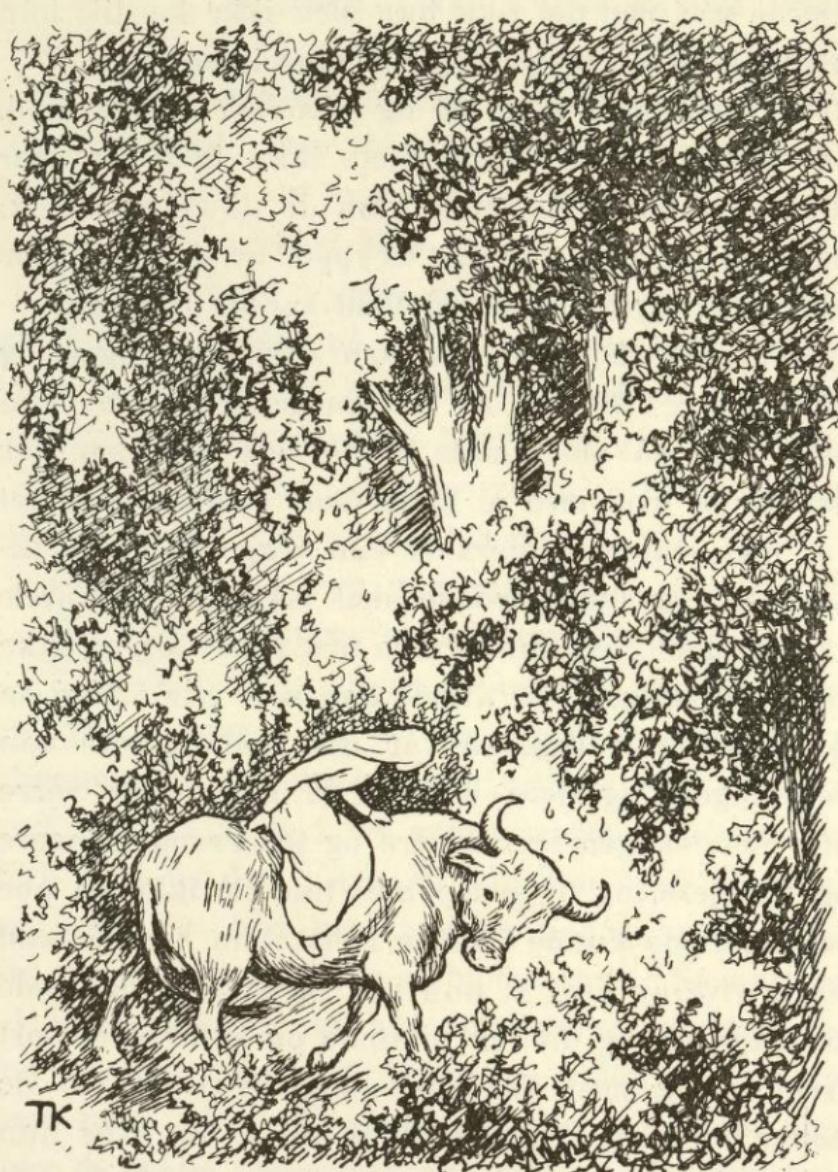
«Kan så det,» sa stuten — og røk på trollet, og stanget ut øinene på det og kjørte hornene tvers igjennem det, så tarmene rant ut, men det slo like godt, og det varte i tre samfulle dager før stuten fikk livet av det. Men da var han også så ussel og opgitt, at han med nød og neppe kunde røre sig, og så full med sår at blodet rant. Så sa han til kongsdatteren, at hun skulde ta smurningshornet som hang ved beltet til trollet, og smøre ham med. Det gjorde hun, og så kom han sig; men de måtte ligge over og hvile en uke, før han orket å gå lenger.

Endelig gav de sig på veien igjen; men stuten var skrøpelig enda, og det gikk ikke fort i førstningen. Kongsdatteren vilde spare stuten, og sa

at hun var så ung og lett på foten, hun kunde gjerne gå; men det fikk hun slett ikke lov til; hun måtte sette sig op på ryggen hans igjen.

Så reiste de i lang tid og gjennem mange land, og kongsdatteren visste slett ikke hvor det bar hen, men langt om lenge kom de til en gullskog; den var så gild at gullet dryppet av den, og trær og grener og blomster og blad var av bare gull.

Her gikk det like ens som i kobberskogen og sølvskogen. Stuten sa til kongsdatteren, at hun slett ikke på noen måte måtte røre ved den, for det var et troll med ni hoder som eide skogen; det var mye større og sterkere enn begge de andre tilsammen, og stuten trodde slett ikke at han kunde rá med det. Nei, hun skulde nok passe sig og ikke røre ved skogen, det kunde han nok vite. Men da de kom inn i den, så var den enda tettere enn sølvskogen, og dess lengere de kom, dess verre blev det; skogen blev tettere og tettere og trangere og trangere, og til sist syntes hun de ikke på noe sett eller vis kunde komme frem; hun var så redd for å rive av noe, at hun satt og snudde og böide sig både hit og dit for kvistene og skjøv dem bort fremfor sig med hendene; men alt i ett slo de henne i øinene, så hun ikke kunde se hvor hun grep henne, og før hun visste av det, hadde hun et gulleple i hånden. Hun var så hjertelig redd at hun gråt, og vilde kaste det igjen; men stuten sa hun skulde ikke, men gjemme det vel, og trøstet

Langt om lenge kom de til en gullskog.

henne så godt han kunde; men han trodde det blev et hardt basketak, og han tvilte på det vilde gå godt.

Rett som det var, så kom trollet med ni hoder; det var så fælt at kongsdatteren næsten ikke torde se på det.

«Hvem er det som rører min skog?» skreik det.

«Den er likeså mye min som din,» sa stuten.

«Det skal vi nappes om,» skreik trollet.

«Kan så det,» sa stuten.

Og så rente de ihop og sloss, og det var så fælt å se på, at kongsdatteren var nære på å fåne. Stuten stanget ut øinene på trollet, og kjørte hornene tvers igjennem det så innvollene valt ut; men trollet slo like godt, for når stuten fikk stanget ihjel ett hode, blåste de andre liv i det igjen, og det varte en hel uke, før han var i stand til å få livet av det. Men da var stuten så ussel og skropelig at han ikke kunde røre sig. Sår hadde han over det hele; han kunde ikke engang si så mye som at kongsdatteren skulde ta smurningshornet til trollet og smøre ham med. Men hun gjorde det likevel, og da kom han sig også; men de måtte ligge over og hvile i tre uker, før han var god for å gå videre.

Da reiste de så smått avsted, for stuten sa at de skulde litt lenger frem, og så kom de over mange store åser med tykk skog. Dette varte nå en stund, så kom de op på fjellet.

«Ser du noe?» spurte stuten.

«Nei, jeg ser ikke annet enn himlen og ville fjellet,» sa kongsdatteren.

Da de kom litt høiere op, blev fjellet slettere, så de kunde se videre ikring sig.

«Ser du noe nå?» sa stuten.

«Ja, jeg ser et lite slott langt, langt borte,» sa kongsdatteren.

«Det er nok ikke så lite enda,» sa stuten.

Langt om lenge kom de til en stor haug, hvor det var en tverrbratt bergvegg.

«Ser du noe nå?» sa stuten.

«Ja, nå ser jeg slottet tett ved, nå er det mye, mye større,» sa kongsdatteren.

«Dit skal du,» sa stuten; «straks nedenfor slottet er det et grisehus, og der skal du være. Når du kommer dit, finner du en trestakk; den skal du ta på dig, og gå frem til slottet, og si du heter Kari Trestakk, og be om tjeneste. Men nå skal du ta den vesle kniven din og skjære hodet av mig med; så skal du flå mig og rulle ihop huden, og legge den under bergveggen der, og inne i huden skal du legge kobberbladet og sølvbladet og gulleplet. Borte ved berget står det en kjøpp; når du vil mig noe, så banker du bare på bergveggen der med den.»

I førstningen vilde hun ikke; men stuten sa, at det var den eneste takken han vilde ha for det han hadde gjort mot henne, og så kunde hun ikke annet. Hun syntes det var så inderlig vondt, men hun trælet og skar med kniven på det store

dyret, til hun fikk av hodet og huden, så la hun den sammen borte under bergveggen, og la kobberbladet og sølvbladet og gulleplet inn i den.

Da hun hadde gjort det, så gikk hun bortover til grisehuset; men alt som hun gikk, gråt hun og var rent utav det. Der tok hun trestakken på sig, og så gikk hun frem til kongsgården; da hun kom inn på kjøkkenet, bad hun om tjeneste, og sa at hun hette Kari Trestakk. Ja, sa kokka, det kunde hun nok få, hun kunde få lov til å være der og vaske op, for den som hadde gjort det før hadde nyss gått sin vei; «men når du blir lei av å være her, så stryker du vel din kos, du også,» sa hun. Nei, det skulde hun slett ikke.

Hun var både flink og snar til å vaske op. Om søndagen skulde det komme fremmede til kongsgården. Så bad Kari om å få lov til å gå med vaskevann til prinsen; men de andre lo av henne og sa: «Hvad vil du der? Tror du prinsen vil vite noe av dig, som ser slik ut?»

Hun gav sig ikke hun, men holdt ved å be, og endelig fikk hun da lov.

Da hun gikk opover trappene, ramlet det i trestakken, så prinsen kom ut og spurte: «Hvad er du for en?»

«Jeg skulde nok bære vaskevann til Dere jeg,» sa Kari.

«Tror du jeg vil ha det vaskevannet du bærer?» sa prinsen, og slo vannet over henne.

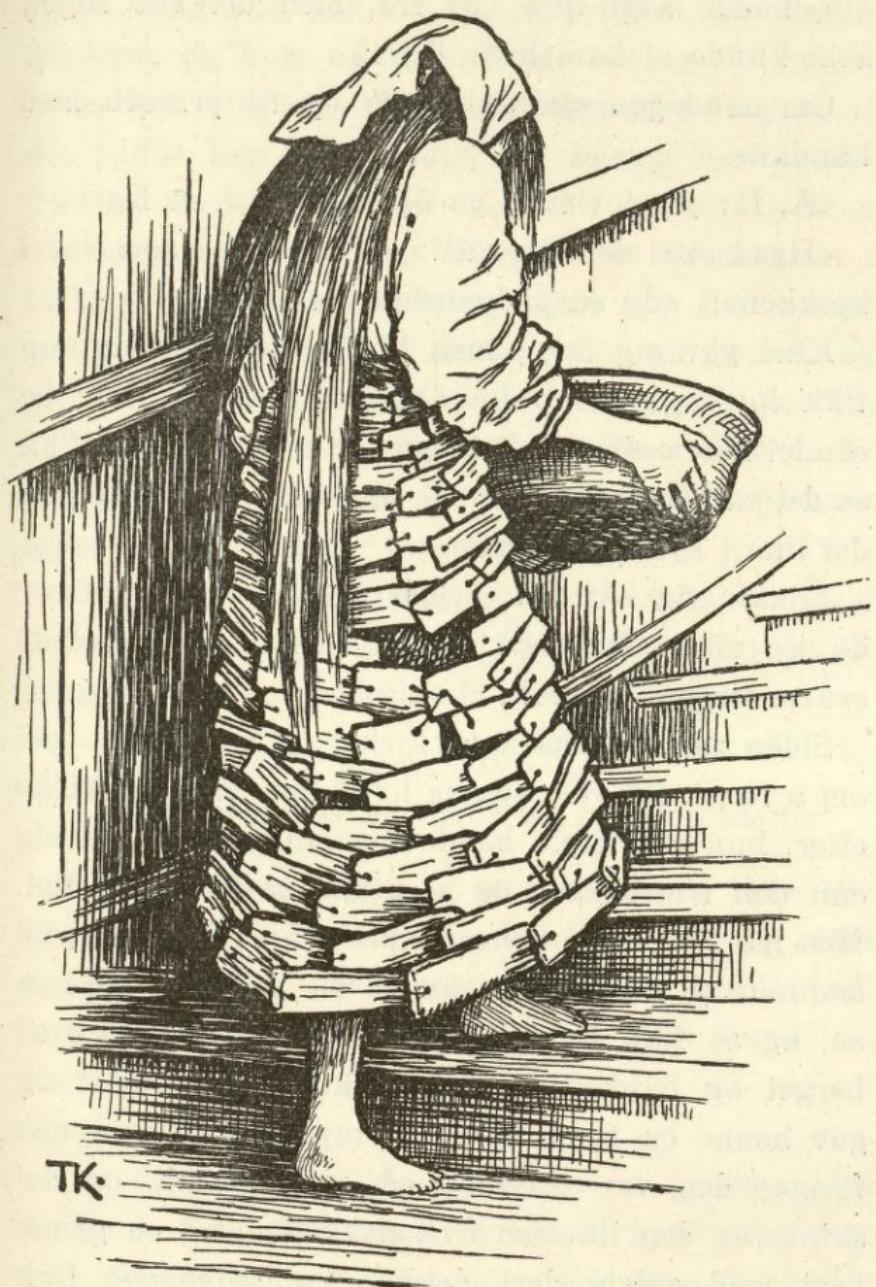
Med det måtte hun gå; men så bad hun om lov til å gå til kirken; det fikk hun også, for kirken lå tett ved. Men først gikk hun bort til berget og banket på med kjeppen som stod der, slik som stuten hadde sagt. Straks kom det ut en mann og spurte hvad hun vilde. Kongsdatteren sa, at nå hadde hun fått lov til å gå i kirke og høre på presten, men hun hadde ingen klær å ha på sig. Så kom han med en kjole til henne, den var så blank som kobberskogen, og hest og sål fikk hun også. Da hun kom til kirken, var hun så vakker og gild, at alle undres på hvem hun var, og næsten ingen hørte efter det presten sa, for de så for mye på henne; prinsen selv likte henne så godt, at han ikke kunde ta øinene fra henne et øieblikk.

I det samme hun gikk ut av kirken, sprang prinsen etter og drog kirkedøren til etter henne, og så fikk han den ene hansken hennes i hånden. Da hun gikk bort og satte sig på hesten, kom prinsen etter igjen, og spurte hvor hun var fra.

«Jeg er fra Vaskeland,» sa Kari; og da prinsen tok frem hansken og vilde gi henne den igjen, sa hun:

«Lyst fore og mørkt bak,
så prinsen ikke ser hvor jeg ri'r hen idag!»

Prinsen hadde aldri sett make til hanske, og han för både vidt og bredt og spurte efter det landet, den stolte damen som reiste fra hansken

TK.

„Jeg skal nok bære vaškevann til Dere, jeg.“

sin, hadde sagt hun var fra, men det var ingen som kunde si ham hvor det lå.

Om søndagen skulde én gå op til prinsen med håndklæ.

«Å, får jeg lov til å gå op med det,» sa Kari.

«Hvad skal det være til!» sa de andre som var i kjøkkenet; «du så jo hvordan det gikk sist.»

Kari gav sig ikke, men holdt ved å be til hun fikk lov, og så løp hun opover trappene, så det ramlet i trestakken. Prinsen fór ut, og da han fikk se det var Kari, rev han til sig håndklæet og kastet det like i synet på henne.

«Pakk dig nå, ditt stygge troll!» sa han; «tror du jeg vil ha et håndklæ som du har tatt i med de svarte fingrene dine?»

Siden reiste prinsen til kirke, og Kari bad også om å få gå dit. De spurte hvad hun vilde til kirke etter, hun som ikke hadde noe annet å ha på sig enn den trestakken, og som var så svart og fæl. Men Kari sa, hun syntes at presten var slik en gild mann til å preke; hun hadde så godt av det han sa, og så fikk hun da lov til sist. Hun gikk til berget og banket på, og så kom mannen ut og gav henne en kjole som var mye gildere enn den første; den var utsydd med sølv overalt, og det skinte av den likesom av sølvskogen, og en grusk hest med sølvbrodert dekken og sølvbigsel fikk hun også.

Da kongsdatteren kom til kirken, stod kirkefolkene utenfor på bakken ennu; alle så undres

de på hvad hun var for en, og prinsen var straks på ferde og kom og vilde holde hesten for henne mens hun steg av. Men hun sprang av og sa at det hadde han ikke nødig, for hesten var så vel temmet, at den stod still når hun sa det, og kom når hun ropte på den. Så gikk de allesammen i kirken; men det var næsten ingen som hørte efter det presten sa, for de så for mye på henne, og prinsen blev enda mer inntatt i henne enn forrige gang. Da prekenen var slutt, og hun gikk ut av kirken og skulde sette sig på hesten, kom prinsen igjen og spurte hvor hun var fra.

«Jeg er fra Håndklæland,» sa kongsdatteren, og i det samme slapp hun ned ridepiskens sin; da så prinsen bukket og skulde ta den op, sa hun:

«Lyst fore og mørkt bak,
så prinsen ikke ser hvor jeg ri'r hen idag!»

Borte var hun igjen, og prinsen kunde ikke vite hvor hun var blitt av; han fór både vidt og bredt og spurte etter det landet, som hun hadde sagt hun var fra; men det var ingen som kunde si ham hvor det lå, og prinsen måtte da slå sig til tåls igjen.

Om søndagen skulde én gå op til prinsen med en kam; Kari bad om å få lov til å gå med den, men de andre minnet henne om hvordan det hadde gått sist, og skjente på henne for det hun vilde vise sig for prinsen, så svart og fæl som hun var i trestakken sin; men hun holdt ikke op å

be, før de lot henne gå op til prinsen med kammen. Da hun kom ramlende opover trappene igjen, før prinsen ut, tok kammen og kastet den efter henne, og bad hun bare skulde pakke sig.

Siden reiste prinsen til kirken, og Kari bad også om lov; de spurte igjen hvad hun skulde der, hun som var så fæl og svart, og som ikke hadde klær så hun kunde vise sig blandt folk; prinsen eller noen annen kunde gjerne få se henne, sa de, så blev både hun og de ulykkelige; men Kari sa at de hadde nok annet å se etter, og hun holdt ikke op å be, før hun fikk lov til å gå.

Nå gikk det like ens som begge de andre gangene; hun gikk bort til berget og banket på med kjeppen, og så kom mannen ut og gav henne en kjole som var enda mye gildere enn de andre; den var næsten av bare gull og edelstener, og en gjæv hest med gullsydd dekken og gullbigsel fikk hun også.

Da kongsdatteren kom til kirken, stod presten og almuen på bakken ennu, og ventet på henne. Prinsen kom løpende og vilde holde hesten, men hun sprang av og sa: «Nei takk, det trengs ikke, min hest er så vel temmet, at den står still når jeg sier det.» Så skyndte de sig i kirken alle sammen, og presten på prekestolen; men ingen hørte etter det han sa, for de så for mye på henne, og undres på hvor hun var fra, og prinsen var enda mere forelsket enn begge de andre

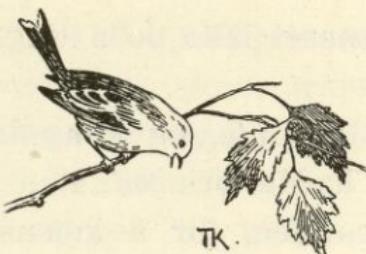
gangene; han sanset ikke noen ting, men så bare på henne.

Da prekenen var ute, og kongsdatteren skulde gå av kirken, hadde prinsen slått ut et kvartel råtjære i kirkesvalen, for å komme til å hjelpe henne over. Men hun brydde sig ikke om det, satte foten midt ut i tjæren og sprang over; så blev den ene gullskoen sittende igjen, og da hun hadde satt sig på hesten, kom prinsen farende ut av kirken og spurte hvor hun var fra.

«Fra Kammeland,» sa Kari. Men da prinsen vilde rekke henne gullskoen, sa hun:

«Lyst fore og mørkt bak,
så prinsen ikke ser hvor jeg ri'r hen idag!»

Prinsen kunde da ikke vite hvor det hadde blitt av henne denne gangen heller, og så før han i langsomelig tid omkring i verden og spurte etter Kammeland; men da ingen kunde si ham hvor det var, lot han kunngjøre, at den som kunde passe gullskoen, vilde han gifte sig med. Det kom da sammen både vakre og stygge fra alle kanter; men det var ingen som hadde så liten fot at hun kunde få på gullskoen. Langt om lenge kom den slemme stemoren til Kari Trestakk med datter si også, og henne passet skoen til; men stygg var hun, og så lei så hun ut, at prinsen nødig gjorde det han hadde lovt. Likevel blev det laget til bryllups, og hun blev pyntet til brud, men da de red til kirken, så satt det en liten fugl i et tre og sang:

„Et stykke av en hæl
og et stykke av en tå;
Kari Trestakkens sko
er full av blod!“

Og da de så etter, hadde fuglen sagt sant, for blodet sildret ut av skoen. Så måtte alle tjenestjentene og alle de kvinnfolk som på slottet var, frem og prøve på sig skoen, men det var ingen den vilde passe.

«Men hvor er Kari Trestakk da?» spurte prinsen, da alle de andre hadde prøvd, for han skjønte fuglesang, og kom vel i hug det fuglen hadde sagt.

«Å, hun da!» sa de andre; «det kan aldri nytte hun kommer frem, for hun har føtter som en gamp.»

«Kan være,» sa prinsen, «men siden alle de andre har prøvd, så kan Kari også.»

«Kari!» ropte han ut gjennem døren, og Kari kom opover trappene, og det ramlet i trestakken, som det var et helt regiment dragoner som kom farendes.

«Nå skal du passe gullskoen og bli prinsesse, du og,» sa de andre jentene, og lo og gjorde narr av henne.

Kari tok op skoen og satte foten i den så lett hun vilde, kastet trestakken av sig, og så stod hun der med gullkjolen på, så det skinte av henne, og på den andre foten hadde hun maken til gullskoen. Prinsen kjente henne straks, og blev så glad at han gikk bent bort og tok henne om livet og kysset henne; og da han fikk høre hun var kongsdatter, blev han enda gladere, og så blev det bryllup.

Snipp snapp snute, så er eventyret ute.

Askeladden som stjal sølvendene, sengeteppet og gullharpen til trollet.

Det var engang en fattig mann som hadde tre sønner. Da han døde, skulde de to eldste sønnene dra ut i verden og friste lykken; men den yngste vilde de slett ikke ha med sig. «Du da!» sa de, «du duger ikke til annet enn å sitte og grave i oska du.»

«Så får jeg gå alene, jeg,» sa Askeladden.

De to gikk, og kom til kongsgården; der fikk de tjeneste, den ene hos stallmesteren og den andre hos hagemesteren. Askeladden gikk også avsted og tok med sig et stort kna-traug, som var det eneste de hadde etter foreldrene, men som de andre to ikke brydde sig noe om; det var tungt å bære, men han ville da ikke la det stå igjen. Da han hadde gått en stund, kom han til kongsgården, han også, og bad om tjeneste. De svarte, de hadde ikke bruk for ham; men han bad så inderlig vakkert, og så skulde han da til sist få lov å være i kjøkenet og bære ved og vann til kokkejenta. Han var flittig og flink, og det varte ikke lenge før

alle holdt av ham; men de andre to var late, og derfor fikk de hugg og liten lønn, og så blev de avindsyke på Askeladden, da de så det gikk likere med han.

Midt imot kongsgården, på den andre siden av et stort vann, bodde et troll, og det hadde syv sølvender, som lå og svømte ute på vannet, så de kunde se dem fra kongsgården. Dem hadde kongen ofte ønsket sig, og så sa de to brødrene til stallmesteren: «Dersom bror vår vilde, har han sagt sig god for å skaffe kongen de syv sølvendene.» En kan nok vite det ikke var lenge før stallmesteren sa det til kongen. Kongen ropte da Askeladden inn til sig og sa: «Brødrene dine forteller at du kan skaffe mig sølvendene, og nå skal du gjøre det.»

«Det har jeg hverken tenkt eller sagt,» sa gutten.

Men kongen blev ved sitt: «Du har sagt det, og du skal,» sa han.

«Ja, ja,» sa gutten, «når det ikke kan være annet, så la mig få et kvartel rug og et kvartel hvete, så får jeg vel prøve.» Det fikk han og la i kna-trauget, han hadde tatt med hjemmefra, og rodde over med det. Da han kom på den andre siden, gav han sig til å gå på strandkanten og strø og strø, og til slutt fikk han lokket endene ut i trauget, og rodde så tilbake det forteste han kunde.

Da han var midt utpå, kom trollet ut og fikk se ham.

«Har du reist av med de syv sølvendene mine du?» ropte det.

«Ja-a!» sa gutten.

«Kommer du igjen?» spurte trollet.

«Kan vel hende,» sa gutten.

Da han kom tilbake til kongen med de syv sølvendene, blev han enda bedre likt i kongsgården, og sjølve kongen sa det var godt gjort;

Og rodde så tilbake det forteste han kunde.

men brødrene hans blev enda mere harme og misunnelige på ham; og så fant de på å si til stallmesteren, at nå hadde han sagt sig god for å skaffe kongen sengeteppe til trollet, med en sølvrute og en gullrute og en sølvrute og en gullrute i, når han bare vilde; og stallmesteren var ikke sen denne gangen heller med å fortelle det til kongen. Kongen sa da til gutten, at brødrene hans hadde fortalt, han sa sig god for å skaffe trollets sengeteppe med sølv- og gullrutene i, og nå skulde han gjøre det, eller også skulde han

miste livet. Askeladden svarte, at det hadde han hverken tenkt eller sagt; men det hjalp ikke, og så bad han om tre dager å områ sig i. Da de var omme, rodde han over i kna-trauget, og gikk frem og tilbake og lurte. Endelig så han at de i berget hengte ut sengeteppet for å lufte det, og da de var kommet vel inn i fjellet igjen, knep Askeladden det, og rodde tilbake det forteste han kunde.

Da han var midt utover, kom trollet ut og fikk se ham.

«Er det du som har tatt de syv sølvendene mine?» ropte trollet.

«Ja-a!» sa gutten.

«Har du nå tatt sengeteppet mitt, med en sølvroute og en gullroute og en sølvrute og gullrute i, også?»

«Ja-a!» sa gutten.

«Kommer du igjen oftere du?»

«Kan nok hende det,» sa gutten.

Da han kom tilbake med gull- og sølvteppet, holdt alle enda mer av ham enn før, og han blev tjener hos kongen sjøl. For det blev de andre to enda mere harme, og for å hevne sig fant de på å si til stallmesteren: «Nå har bror vår sagt sig god for å skaffe kongen den gullharpen som trollet har, og som er slik, at alle blir glad når de bare får høre den, om de er aldri så sorgmodige.»

Ja, stallmesteren han fortalte det straks til kongen igjen, og han sa til gutten: «Har du sagt det,

så skal du gjøre det. Kan du, så skal du få prinsessen og halve riket; men kan du ikke, skal du miste livet.»

«Jeg har hverken tenkt eller sagt det,» svarte Askeladden; «men det er vel ingen annen råd, jeg får vel friste. Men seks dager vil jeg ha å områ mig i.» Ja det skulde han få; men da de var omme, måtte han i veien. Han tok en spiker, en bjørkepinne og en lys-stubb i lommen og rodde over, og gikk utenfor der frem og tilbake og smatt. Om en stund kom trollet ut og fikk se ham.

«Er det du som har tatt de syv sølvendene mine?» ropte trollet.

«Ja-a!» sa gutten.

«Det er du som har tatt sengeteppet mitt med sølv- og gullrutene også da?» spurte trollet.

«Ja-a!» sa gutten.

Så grep trollet ham og tok ham med sig inn i berget. «Nå, datter mi,» sa han, «nå har jeg fått tak i han som har tatt sølvendene mine og sengeteppet mitt med sølv- og gullrutene i; sett ham nå på gjøstien, så skal vi slakte ham og be til oss skyldskapen vår.» Det var hun straks villig til og satte ham på gjøstien, og der stod han i åtte dager og fikk alt det beste han vilde ønske sig både av mat og drikke, og det så mye han vilde ha.

Da de åtte dagene var omme, sa trollet til datteren, at hun fikk gå ned og skjære ham i veslefingeren, så de kunde få se om han var feit.

„Er det du som har tatt de syv sølvendene mine?“

Hun ned til gjøstien. «Kom med veslefingeren din,» sa hun; men Askeladden stakk ut spikeren, og den skar hun i.

«Å nei! han er hard som jern ennu,» sa trolldatteren, da hun kom inn til far sin igjen; «ennu er han ikke takendes.»

Åtte dager etter gikk det like ens, bare at Askeladden nå satte frem bjørkepinnen. «Litt likere er han,» sa hun, da hun kom inn igjen til trollet, «men ennu blev han hard å tygge som tre.»

Men om åtte dager sa trollet igjen, at datteren fikk gå ned og se om han ikke nå var feit. «Kom med veslefingeren din!» sa trolldatteren til han i gjøstien; denne gangen stakk Askeladden frem lysstubbens.

«Nå er han så tålelig,» sa hun.

«Ja så!» sa trollet, «så reiser jeg bort jeg da, og ber til gjestebuds; imens får du slakte ham og steike det halve og koke det halve.»

Da trollet var vel av gårde, gav datteren sig til å bryne en stor lang kniv.

«Skal du ha den og slakte mig med?» spurte gutten.

«Ja du!» sa trolldatteren.

«Men den er ikke kvass,» sa gutten; «jeg kommer nok til å bryne den jeg, så du kan få livet av mig mere lettvint.»

Ja, hun lot ham få kniven, og han til å slipe og bryne.

«La mig prøve den på hårfletta di,» sa gutten; «jeg tror den skal væra bra nå.» Det fikk han lov til; men i det samme han greip i hårfletta, böide han hodet bakover og skar det av trolldatteren, og kokte så det halve og stekte det halve og satte det på bordet. Så tok han på sig klærne hennes og satte sig borti kroken.

Da trollet kom hjem med gjestebudsfolkene, bad han datteren — for han trodde det var henne, som satt der, han — at hun også skulde komme og få sig mat.

«Nei,» svarte gutten, «jeg vil ikke ha mat; jeg er så stor og lei av mig.»

«Å, du vet vel råd for det,» sa trollet, «ta gullharpen og spill på!»

«Ja, hvor er nå den henne da?» spurte Askeladden igjen.

«Du vet vel det du — du har jo sist brukt den; den henger jo der over døra!» sa trollet.

Gutten lot sig ikke det si to ganger; han tok den og gikk ut og inn og spilte; men rett som det var, så skjøv han kna-trauget ut og rodde avsted så det fosset om trauget.

Om en stund syntes trollet at datteren blev for lenge ute, og gikk efter for å se hvad som feilte henne; så fikk han øie på gutten i trauget langt, langt ute på vannet.

«Er det du som har tatt de syv sølvendene mine?» ropte trollet.

«Ja,» sa Askeladden.

«Det er du som har tatt teppet mitt, med en sølvrute og en gullrute i, også da?»

«Ja,» sa Askeladden.

«Har du nå tatt gullharpen min med?» skreik trollet.

«Ja, jeg har nok det,» sa gutten.

«Har jeg ikke ett dig op likevel da?»

«Nei, det var datter di du åt,» svarte gutten.

Da trollet hørte det, blev han så harm at han sprakk; og så rodde Askeladden tilbake og tok med sig en hel haug gull og sølv, så mye som trauget kunde bære. Da han kom til kongsgården med gullharpen, fikk han kongsdatteren og halve riket, slik som kongen hadde lovt ham. Men brødrene sine gjorde han vel imot, for han trodde de bare hadde villet hans beste med det de hadde sagt.

Jomfruen på glassberget.

Det var engang en mann, han hadde en slåtteng som lå langt oppe i lia ensteds, og på den enga stod et høilade, han hadde å berge føret i. Men det hadde nok ikke vært stort i ladet de siste årene, skal jeg tro; for hver jonsoknatt, når gresset stod gildest og frodigst, blev slåttenga rent svartbeitet, som en hel drift skulde gått der og gnaget om natten. Det hendte én gang, og det hendte to ganger; men så blev mannen lei av det og sa til sønnene sine — han hadde tre, og den tredje var Askeladden, kan du vite, — at nå fikk en av dem ligge borti uteng-ladet om jonsoknatten, for det var for galt at gresset skulde bli ett op rubb og stubb igjen, likesom de to siste årene; og den som vilde i veien, måtte passe vel på, sa mannen.

Ja, så vilde da den eldste bort og gjæte enga; han skulde nok passe gresset, mente han, og det så hverken folk eller fe eller fanden sjøl skulde få noe av det. Da det lei mot kvelden, gikk han bort i ladet og la sig til å sove; men litt ut på

natten kom det slik en dur og slikt et jordskjelv, at veger og tak ristet; og gutten op og til bens det forteste han hadde lært, han torde ikke se sig om engang, og høiet blev ett op den natten likesom de andre årene.

Næste jonsokkvelden sa mannen igjen, at det var for ille, de år etter år mistet alt gresset på utenga, nå fikk en av sønnene bort og passe på, og passe det vel også. Så vilde den næsteldste prøve sig den kvelden. Han gikk da bort i høiladet og la sig til å sove, likesom broren hadde gjort; men utpå natten kom det en dur og et jordskjelv, enda verre enn siste jonsoknatt; og da gutten hørte det, blev han redd, og tok på sprang så fort som han skulde hatt betaling for det.

Året efter skulde da Askeladden i veien; men da han laget sig til å gå, lo de andre to og gjorde narr av ham. «Ja du skal bli den rette til å passe høiet, du som ikke har lært annet enn sitte i oska og steike dig!» sa de. Men Askeladden brydde sig ikke om det de snakket; da det lei mot kvelden, ruslet han bortover til utenga han. Der gikk han inn i høiladet og la sig; men da det lei om en stund, tok det til å dure og brake, så det var følt. «Å blir det ikke verre, får jeg vel herde på,» tenkte Askeladden. Om litt kom det et brak igjen, og et jordskjelv, så høistråene føk omkring gutten. «Å blir det ikke verre, får jeg vel herde på,»

tenkte Askeladden. Men aller best det var, kom den tredje duren, og et jordskjelv, så gutten tenkte at veger og tak ramlet sammen; men da det var over, blev det med ét kurende stilt omkring ham. «Skal tro det kommer igjen,» tenkte Askeladden. Men nei, det kom ikke igjen, det var stilt, og det blev stilt, og da han hadde ligget en liten stund, hørte han likesom en hest stod og tygget tett utenfor ladedøren. Han lurte sig bort i dørgløtten og skulde se hvad det var; så stod det en hest og gnog, og så stor og feit og gild hest hadde Askeladden aldri sett før, og sålg og bigsel lå det på den og full rustning til en ridder, og alt ihop var av kobber, og så blankt at det skinte i det. «Hå, hå! er det du som eter op høiet vårt,» tenkte gutten, «det skal jeg nok forby det.» Han skyndte sig og tok op ildstålet sitt og kastet over hesten, så hadde den ikke makt til å røre sig av flekken; den blev så tam, at gutten kunde gjøre med den hvad han vilde. Han satte sig op på den og red bort til et sted ingen visste om; der hadde han den.

Da han kom hjem igjen, lo brødrene og spurte hvordan det hadde gått ham. «Du blev vel ikke lenge liggende i høiladet, om du ellers har vært så langt som borti utenga,» sa de.

«Jeg lå i høiladet til sola rant jeg, men jeg hverken hørte eller så noe,» sa gutten; «tro hvad det var Dere blev så redde for!»

«Ja, vi får vel se efter hvordan du har passet enga,» svarte brødrene; men da de kom der bort, stod gresset der likeså langt og tykt som om kvelden.

Næste jonsoknatten gikk det like ens: Ingen av de to brødrene torde gå bort i utenga og passe slåtten, men Askeladden torde; og så hendte akkurat det samme som siste jonsoknatt: først kom det en dur og et jordskjelv, så om litt et til, og så enda et; men alle tre jordskjelvene var mye, mye sterkere denne gangen. Så blev det med én gang kurende stilt igjen, og gutten hørte noe tygge utenfor ladedøren; han stjal sig da bort i dørgløtten så sakte han kunde, — jo! der stod en hest igjen like ved veggen og tamset og gnog; og den var enda mye større og feitere enn den andre; og sål lå det på ryggen dens, og bigsel var det på den, og full rustning til en ridder — alt ihop av blankt sølv og så gromt som noen vilde se. «Hå, hå! er det du som eter op høiet vårt i natt,» tenkte gutten, «det skal jeg vel forby dig!» Han tok op ildstålet sitt og kastet over manen på hesten, så stod den der så spak som et lam. Ja, gutten red den hesten også bort til stedet, der han hadde den andre, og gikk så hjem igjen.

«Idag ser det vel vakkert ut borti slåttenga?» sa brødrene.

«Å, jamen!» sa Askeladden.

De skulde da bort igjen, og så stod gresset både

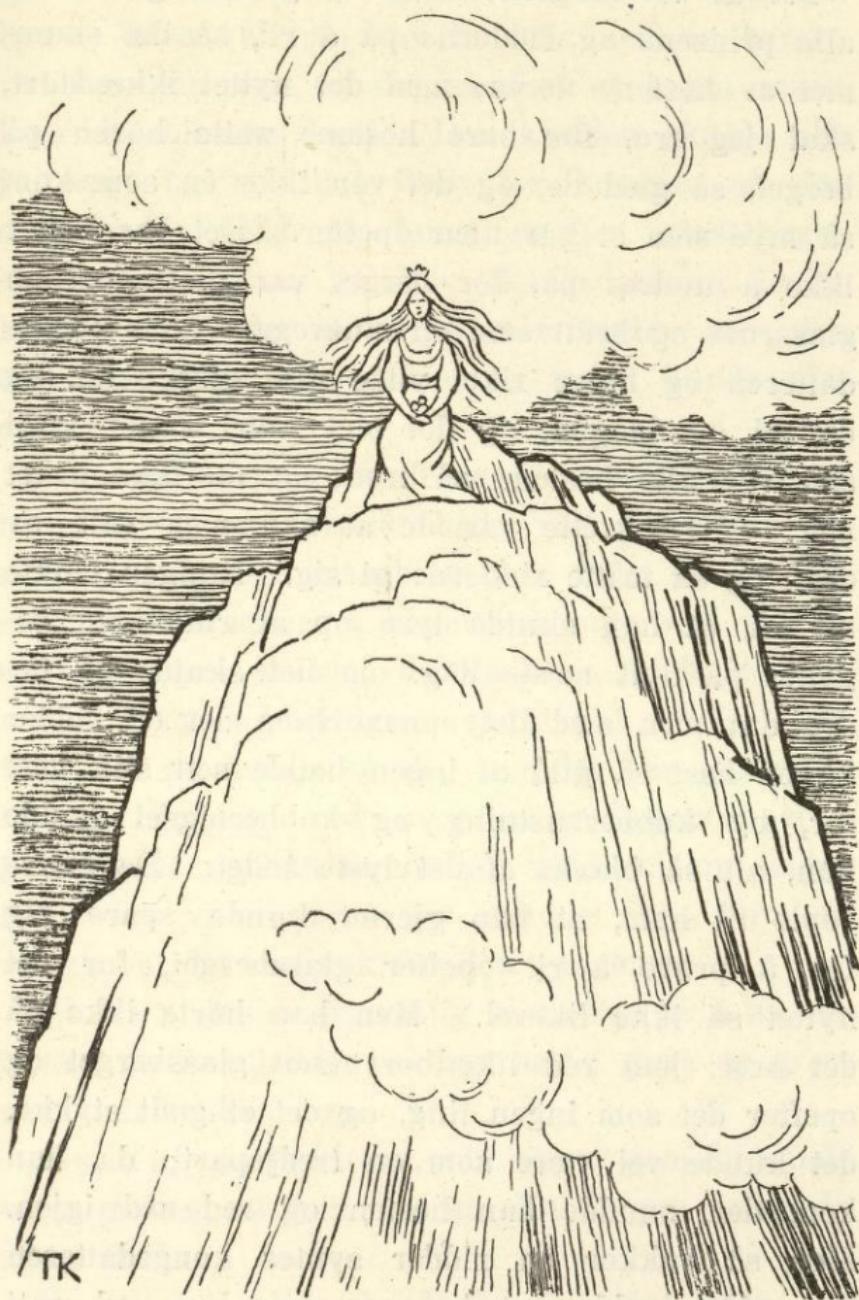
tykt og langt likesom før; men de blev nå ikke blidere på Askeladden for det.

Da den tredje jonsoknatten kom, torde heller ingen av de to eldste brødrene ligge i utengladet og passe gresset, for de var blitt så hjerteskremt den natten de lå der, at de aldri glemte det mer; men Askeladden torde. Og så hendte nettop det samme som de to siste jonsoknettene; det kom tre jordskjelv, det ene fælere enn det andre, ved det siste danset gutten fra den ene ladeveggen til den andre; men så blev det med én gang kurende stilt. Da han så hadde ligget en liten stund, hørte han noget tygge utenfor ladedøren; han stiltret sig bort i dørgløtten igjen — så stod det en hest tett utenfor, mye, mye større og feitere enn de to andre han hadde fanget, og med både bigsel og sål og full rustning av rent, rødt gull. «Hå, hå! er det du som eter op høiet vårt denne gangen,» tenkte gutten; «det skal jeg vel forby dig;» han rev op ildstålet sitt og kastet over den, så stod den som den var naglet til marka, og gutten kunde gjøre med den hvad han vilde. Han red bort til stedet, der han hadde de andre to, og så gikk han hjem igjen. Der gjorde de to brødrene narr av ham, likesom de andre gangene; den natten hadde han visst passet gresset i utenga godt, sa de, for han så da ut som han gikk og sov ennu. Men Askeladden brydde sig ikke om det, han bad dem bare gå bort og se; det gjorde de, så stod gresset like gildt og tykt denne gangen også.

Kongen der i landet hvor far til Askeladden bodde, hadde en datter som han ikke vilde gi til noen, uten den som kunde ri' opover glassberget — for det var et høit, høit glassberg, blankt som en is, tett ved kongsgården. Øverst oppå det skulde kongsdatteren sitte med tre gullepler i fanget, og den som kunde ri' op og ta de tre gulleplene, skulde få henne og halve riket, det lot kongen lyse op på alle kirkebakker i hele landet og i mange andre kongeriker også. Kongsdatteren var så vakker, at alle som så henne, måtte bli borte i henne, enten de vilde eller ei — og så kan du nok vite at alle prinser og ridderer hadde lyst til å vinne henne og halve kongeriket med, og derfor kom de ridende fra alle verdens kanter, så gilde at det lyste av dem, og på slike hester, at de gikk bare på dans; og det var ingen uten han tenkte at han skulde vinne kongsdatteren.

Da dagen kom som kongen hadde satt, var det så tykt av ridderer og prinser ved glassberget at det yrte, og dit vilde nå hver som krype og gå kunde, og se hvem som vant kongsdatteren, og de to brødrene til Askeladden vilde da også i veien. Men han vilde de slett ikke ha med; for var de i følge med slik en bytting, så fæl og svart som han var, efter det han hadde ligget i oska og gravet, vilde folk bare gjøre narr av dem, sa de.

«Ja, jeg går likeså godt alene, som for mig sjøl jeg,» sa Askeladden.

Øverst oppe på glassberget satt kongsdatteren.

Da de to brødrene kom til glassberget, holdt alle prinsene og ridderne på å ri', så det skummet av hestene deres; men det nyttet ikke stort, skal jeg tro, for bare hestene satte hoven på berget, så gled de, og det var ikke én som kom så mye som et par alen opefter. Det var heller ikke å undres på, for berget var glatt som en glassrute og bratt som en stuevegg. Men kongsdatteren og halve riket vilde alle gjerne ha, og de rei og de glei, og det blev aldri annet. Til sist var alle hestene så trette at de ikke orket mer, og så svette var de at skummet valt av dem, og så måtte ridderne gi sig. Kongen tenkte alt på, at han skulle lyse op at ridningen begynte på nytt næste dag, om det skulle gå bedre da; men med det samme kom det en ridder på en hest så gild at ingen hadde sett slik hest før, og kobberrustning og kobberbigsel hadde han, alt så blankt at det lyste i det. De andre ropte til ham, at han gjerne kunde spare sig for å prøve å ri' opefter glassberget, for det nyttet så ikke likevel. Men han hørte ikke på det øret; han red like bort imot glassberget og opefter det som ingen ting, og det et godt stykke, det kunde vel være som en tredjepart; da han kom der, snudde han hesten og red ned igjen. Men så vakker en ridder syntes kongsdatteren hun aldri hadde sett før, og mens han red, satt hun og tenkte: «Gid han bare kom op!» og da hun så han snudde hesten, kastet hun det ene

gulleplet etter ham, og det trillet ned i skoen hans. Men vel han var kommet ned av berget, red han sin vei, og det så fort at ingen visste hvor det blev av ham. Den kvelden skulde alle prinsene og ridderne frem for kongen, så den som hadde ridd så langt opefter glassberget, kunde vise frem gulleplet kongsdatteren hadde kastet. Men det var ingen som hadde noe; den ene kom etter den andre, og ingen kunde vise eplet.

Om kvelden kom brødrene til Askeladden også hjem igjen, og fortalte både vidt og bredt om ridningen opefter glassberget, at først så var det slett ingen som orket komme så mye som et steg opover; «men så kom det én som hadde kobberrustning og kobberbigsel, så blankt at det lyste lang vei av ham,» sa de, «og det var gutt som kunde ri'; han red over en tredjepart opefter glassberget, og han kunde nok ridd helt op, hadde han bare villet; men der snudde han, for han syntes vel det var nok for den gangen.»

«Å han skulde jeg riktig hatt moro av å se, jeg også,» sa Askeladden — han satt i grua og grov, som han brukte, han.

«Ja, du!» sa brødrene, «du ser ut som du kunde være mellom så høie herrer, ditt stygge beist, du sitter der!»

Næste dag vilde brødrene i veien igjen, og Askeladden bad denne gangen også, om han kunde få lov å være i følge med dem og se på dem som

red; men nei, det fikk han slett ikke, det var han for stygg og for fæl til, sa de.

«Ja, ja, jeg går likeså gjerne alene, som for mig sjøl, også jeg,» sa Askeladden.

Da brødrene kom til glassberget, tok alle prinsene og ridderne på å ri' igjen, og da kan det vel hende at de hadde skodd hestene sine. Men det hjalp ikke; de rei og de glei, likesom forrige dagen, og ingen kom så mye som et par alen opefter, og da de hadde maset ut hestene sine, så de ikke orket mere, måtte de holde op igjen allesammen. Så tenkte kongen, at han vel fikk lyse op at ridningen skulde gå for sig for siste gang dagen efter, om det kanskje skulde gå bedre da. Men så tenkte han om igjen: han fikk vel vente litt ennu, mente han, om han i kobberrustningen skulde komme igjen den dagen også. Han så de ikke noe til, men rett som det var, så kom det én på en hest som var mye, mye gildere enn den, ridderen i kobberrustningen hadde hatt, og denne hadde sølvrustning og sølvstå og sølvbigsel, alt så blankt at det skinte og lyste i det lang lei. De andre ropte til ham igjen, og sa at han gjerne kunde la være å prøve ridningen opefter glassberget, for det nyttet så aldri likevel. Men ridderen hørte ikke etter det; han red like bort til glassberget og opefter det, enda lengre enn han i kobberrustningen; men da han hadde kommet så langt som to tredjeparter op, snudde han hesten og red ned igjen. Han

likte kongsdatteren enda bedre, og hun satt og ønsket at han bare måtte komme op; men da hun så han snudde, kastet hun det andre eplet efter ham, og det trillet ned i skoen hans; og med det samme han kom ned av glassberget, red han av gårde så fort at ingen kunde se hvor det blev av ham.

Om kvelden, da alle skulde frem for kongen og kongsdatteren, så den som hadde gulleplet, kunde vise det frem, kom den ene etter den andre, men ingen hadde noe gulleple. Likesom forrige dagen kom de to brødrene hjem den kvelden også, og fortalte hvordan det hadde gått, at alle hadde ridd, og ingen kunde komme op. «Men langt om lenge kom det én i en sølvrustning, og sølvbigsel og sølvsål hadde han også,» sa de, «og han kunde ri'; han satte vel som to tredjeparter opefter, så snudde han igjen. Det var gutt det! Og til han kastet kongsdatteren det andre gulleplet,» sa brødrene.

«Å, han skulde jeg også hatt moro av å se,» sa Askeladden.

«Å ja, han var nå vel så blank som oska du sitter og graver i, ditt stygge svarte beist du er!» sa brødrene.

Tredje dagen gikk alt like ens som de andre dagene: Askeladden vilde være med og se på ridningen, og de to vilde ikke ha ham i følge med sig; og da de kom til glassberget, var det

ingen som kom så langt som to alen opefter. Alle ventet nå på han i sølvrustningen; men han var hverken å høre eller se. Men langt om lenge kom det en på en hest så gild at ingen hadde sett makin; han hadde gullrustning og gullsål og gullbigsel, så blankt, så blankt, at det lyste og skinte lang vei av det. De andre ridderne og prinsene kom sig ikke engang til å rope til ham og si at det ikke nyttet prøve sig, så op i under blev de, da de så hvor gild han var. Han red like bort imot glassberget og føk opefter det som en fjær i et vindkast, så kongsdatteren ikke engang fikk stunder til å ønske at han måtte komme helt op, før han var der. Med det samme han hadde nådd op, tok han det tredje gulleplet av fanget på kongsdatteren, og så snudde han hesten og red ned igjen, men så var han også borte for øinene på dem, før de visste ordet av det.

Da de to brødrene kom hjem igjen om kvelden, fortalte de både vel og lenge om hvordan det hadde gått med ridningen den dagen, og til sist fortalte de også om ridderen i gullrustningen. «Det var vel gutt det! Så gild ridder fins ikke i verden,» sa brødrene.

«Å han skulde jeg hatt moro av å se, jeg også!» sa Askeladden.

«Ja, det glor nå ikke fullt så mye i kullhaugen du ligger og roter i, ditt stygge svarte beist!» sa brødrene.

Han føk opefter som en fjær i et vindkast.

Dagen efter skulde alle ridderne og prinsene frem for kongen og kongsdatteren — det var nok blitt for sent om kvelden, tror jeg, — så den som hadde gulleplet, kunde vise det frem; men den ene kom efter den andre, først prinsene og så ridderne, og ingen hadde noe gulleple.

«Ja, men én må ha det,» sa kongen, «for det var noe vi så allesammen, at det var en som red op og tok det»; og så gav han befaling til at alle som i landet var, skulde komme op på slottet og prøve å vise frem gulleplet. Ja, de kom den ene etter den andre, men ingen hadde gulleplet, og langt om lenge kom de to brødrene til Askeladden også. De var de siste, og så spurte kongen, om det da slett ikke var fler igjen i riket.

«Å jo, vi har en bror,» sa de to; «men han har nok ikke tatt gulleplet; han har ikke vært ute av oskehaugen noen av dagene.»

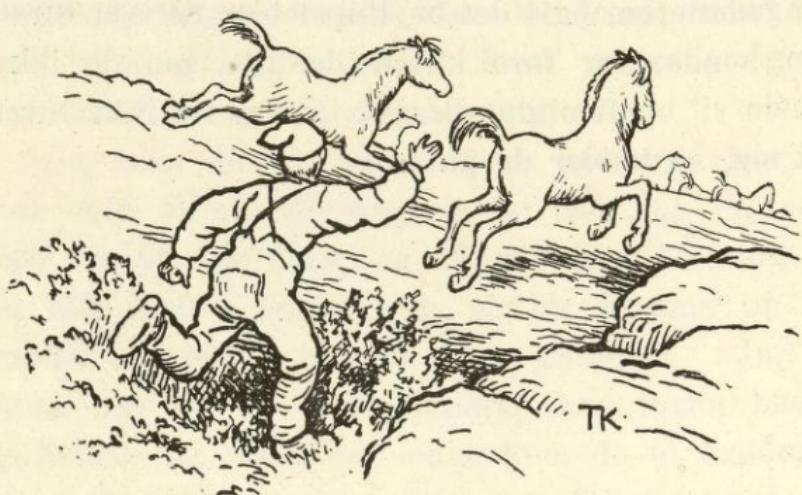
«Ja, det er det samme,» sa kongen, «har alle de andre vært oppe på slottet, så kan han også komme inn,» og så måtte da Askeladden op i kongsgården, han med.

«Har du gulleplet, du?» spurte kongen.

«Ja, her er det ene, og her er det andre, og her er nok det tredje også,» sa Askeladden, han tok op av lommen alle tre gulleplene; og med det samme kastet han av sig de sotete fillene, og så stod han der i gullrustningen, så gild at det lyste av ham.

«Ja, du skal ha datter mi og halve riket; du har vel fortjent både henne og det,» sa kongen.

Så blev det bryllup, og så fikk Askeladden kongsdatteren, og i det bryllupet blev det vel turet, kan hende; for ture kunde de alle, om de ikke kunde ri' opefter glassberget, og har de ikke turet fra sig, så holder de på ennu.

De syv folene.

Det var engang et par fattige folk; de bodde i en ussel stue langt borti skogen, og det var ikke mer enn fra hånden og i munnen, og med nød og neppe d e t; men de hadde tre sønner, og den yngste av dem var da Askeladden, for han gjorde ikke annet enn lå og grov i oska.

En dag sa den eldste gutten at han vilde ut å tjene; det fikk han straks lov til, og han vandret da ut i verden. Han gikk og han gikk hele dagen, og da det led mot kvelden, kom han til en kongsgård; der stod kongen ute på trappa, og spurte hvor han skulde hen.

«Å jeg går bare og hører efter tjeneste jeg, far,» sa gutten.

«Vil du tjene hos mig og gjæte de syv folene mine?» spurte kongen. «Dersom du kan gjæte dem en hel dag, og si mig om kvelden hvad de eter og drikker, så skal du få prinsessen og halve riket; men kan du ikke, så skjærer jeg tre røde remmer av ryggen din.»

Ja, det syntes gutten var et lett arbeide; det skulle han nok klare, mente han.

Om morgenens, da det lyste av dagen, slapp stallmesteren de syv folene; de sprang avsted og gutten etter; og så kan det vel hende det gikk både over berg og daler, gjennem busker og kjerr. Da gutten hadde sprunget slik en god stund, tok han på å bli trett, og da han hadde holdt på enda et stykke, var han vel fornøid av hele gjætingen, og med det samme kom han til ei bergskorte; der satt ei gammal kjerring og spant på en hånd-tén. Da hun fikk se gutten, som sprang etter folene, så svetten drev av ham, ropte kjerringa: «Kom hit, kom hit, min vene sønn, skal jeg lyske dig!» Det vilde gutten gjerne; han satte sig i bergskorta hos kjerringa og la hodet sitt i fanget hennes, og så lysket hun ham hele dagen, mens han lå og latet sig.

Da det led mot kvelden, vilde gutten gå; «jeg får likeså godt rusle bent hjem igjen,» sa han, «for til kongsgården kan det ikke nytte jeg kommer.»

«Bi litt til i mørkningen,» sa kjerringa, «så kommer folene til kongen fremom her igjen; så

kan du springe hjem igjen med dem; det er ingen som vet at du har ligget her hele dagen i steden for å gjæte folene.»

Da de nå kom, gav hun gutten ei vasskrukke og en mosedott; det skulde han vise kongen, og si det var det de syv folene åt og drakk.

«Har du nå gjætt tro og vel hele dagen da?» sa kongen, da gutten kom frem for ham om kvelden.

«Ja, jeg har nok det,» sa gutten.

«Så kan du vel si mig, hvad det er de syv folene mine eter og drikker?» spurte kongen.

Ja gutten viste frem vasskrukka og mosedotten, han hadde fått av kjerringa; «der ser du maten, og der ser du drikken deres,» sa gutten.

Men så skjønte kongen nok hvordan han hadde gjætt, og han blev så harm, at han bød de skulde jage ham igjen på øieblikket, men først skulde de skjære tre røde remmer av ryggen på ham og strø salt i.

Da gutten kom hjem igjen, kan du nok vite hvordan han var til mote; én gang hadde han gått ut for å få tjeneste, sa han, men det gjorde han aldri mere.

Dagen etter sa den andre sønnen at han vilde ut i verden og friste lykken. Foreldrene sa nei, og bad ham se på ryggen til bror sin, men gutten gav sig ikke, han blev ved sitt, og langt om lenge fikk han da lov, og la i veien. Da han hadde gått hele dagen, kom han også til kongsgården; der

TK.

Der satt ei gammal kjerring og spant på hånd-tén.

stod kongen ute på trammen og spurte hvor han skulde hen, og da gutten svarte at han gikk og hørte efter tjeneste, sa kongen han kunde få tjene hos ham og gjæte de syv folene hans; og så satte kongen samme straff og samme lønn for han, som han hadde satt for broren. Ja, gutten var straks villig til det; han stedde sig i tjeneste hos kongen, for han skulde nok passe folene og si kongen hvad de åt og drakk, mente han.

I grålysningen om morgenens slapp stallmesteren de syv folene; de avsted igjen over berg og dal, og gutten baktefter. Men det gikk like ens med han som med broren; da han hadde sprunget efter folene en lang, lang stund, så han både var svett og trett, kom han forbi ei bergskorte; der satt det ei gammal kjerring og spant på en hånd-tén, og hun ropte til gutten: «Kom hit, kom hit, min vene sønn, skal jeg lyske dig!» Det syntes gutten vel om; han lot folene renne sin vei og satte sig i bergskorta hos kjerringa. Så satt han og så lå han, og late sig gjorde han hele dagen.

Da folene kom tilbake om kvelden, fikk han også en mosedott og ei vasskrukke av kjerringa, som han skulde syne kongen. Men da så kongen spurte gutten: «Kan du si mig hvad de syv folene mine eter og drikker?» og gutten stakk frem mose-dotten og vasskrukka og sa: «Ja, der ser du maten, og der ser du drikken deres,» — blev kongen sint igjen, og bød at de skulde skjære tre røde remmer av ryggen på ham og strø salt i, og

jage ham hjem på flekken. Da så gutten kom hjem igjen, fortalte han også hvordan det hadde gått ham, og sa at én gang hadde han gått ut for å få tjeneste, men det gjorde han visst aldri mere.

Tredje dagen vilde Askeladden i veien; han hadde nok lyst til å prøve å gjæte de syv folene han også, sa han.

De andre lo og gjorde narr av ham; «når det har gått slik med oss, så skal vel *du* klare det, — du ser ut til det du, som aldri har gjort annet enn ligge i oska og grave!» sa de.

«Ja, jeg vil nok i veien likevel jeg,» sa Askeladden, «jeg har nå engang fått det i hodet,» — og alt de andre lo og alt foreldrene bad, så hjalp det ikke; Askeladden la i veien han.

Da han så hadde gått hele dagen, kom han også til kongsgården i mørkningen. Der stod kongen ute på trammen og spurte hvor han skulde hen.

«Jeg går nok og hører etter tjeneste,» sa Askeladden.

«Hvor er du fra da?» spurte kongen, for han ville ha litt bedre greie på det nå, før han stedde noen i tjeneste.

Askeladden fortalte da hvor han var fra, og sa at han var bror til de to som hadde gjætt de syv folene til kongen, og så spurte han om ikke han kunde få prøve å gjæte dem næste dagen.

«Å tvi!» sa kongen — han blev rent sint, bare han kom ihug dem, — «er du bror til de to, så

døger du vel ikke stort, du heller; slike har jeg
hatt nok av!»

«Ja, men siden jeg nå er kommet her, kunde
jeg vel få lov å prøve mig, jeg også,» sa Aske-
ladden.

«Å ja, vil du endelig ha ryggen din flådd, så
gjerne for mig,» sa kongen.

«Jeg vil nok heller ha kongsdatteren jeg,» sa
Askeladden.

Om morgenens i grålysningen slapp stallmesteren
de syv folene igjen, og de avsted over berg og dal,
gjennem busker og kjerr, og Askeladden bakefter.

Da han hadde sprunget slik en god stund, kom
han også til bergskorta; der satt den gamle kjer-
ringa igjen og spant på hånd-ténen sin og ropte
til Askeladden: «Kom hit, kom hit, min vene sønn,
skal jeg lyske dig!» sa hun.

«Kyss mig bak, kyss mig bak!» sa Askeladden,
hoppet og sprang og holdt i folerumpa.

Da han vel hadde kommet forbi bergskorta, sa
den yngste folen: «Sett dig op på ryggen min du,
for vi har lang vei ennu,» og det gjorde han.

Så reiste de et langt, langt stykke til. «Sér du
noe nå?» sa folen.

«Nei,» sa Askeladden.

De reiste da et godt stykke igjen.

«Sér du noe nå?» spurte folen.

«Å nei,» sa gutten.

Da de hadde reist et langt, langt stykke, spurte
folen igjen: «Sér du noe nå da?»

«Ja, nå synes jeg det hvitner i noe,» sa Askeladden; «det ser ut som en stor diger bjørkestubbe.»

«Ja, der skal vi inn,» sa folen.

Da de så kom til stubben, tok den eldste folen og brøt den til side; så var det en dør, der stubben hadde stått; innenfor var en liten stue og i stuen var det ikke stort annet enn en liten peis og et par krakker; men bak døren hang et stort rustent sverd og en liten krukke.

«Kan du svinge sverdet?» spurte folen.

Askeladden prøvde, men han kunde ikke; så måtte han ta sig en slurk av krukken, først én gang, så en gang til, og enda en gang, og så kunde han håndtere det som ingen ting.

«Ja, nå må du ta sverdet med dig,» sa folen; «med det skal du hogge hodet av oss alle syv på bryllupsdagen din, så blir vi til prinser igjen, som vi var før. For vi er brødre til prinsessen som du skal få, når du kan si kongen hvad vi eter og drikker; men det er et følt troll som har kastet ham på oss. Når du så har hogget hodet av oss, må du passe vel på å legge hvert hode ved rova til den kroppen som det satt på; så har trolldommen ikke mere makt med oss.»

Det lovte Askeladden, og så reiste de videre.

Da de hadde reist en lang, lang vei, spurte folen: «Ser du noe?»

«Nei,» sa Askeladden.

Så reiste de en god stund enda. «ENN NÅ?» spurte folen. «SER DU NOE NÅ?»

«Å NEI,» sa Askeladden.

Så reiste de mange, mange mil igjen, både over berg og daler.

«NÅ DA?» sa folen, «SER DU IKKE NOE ENNU?»

«JO,» sa Askeladden, «NÅ SER JEG LIKESOM EN STRIPE SOM BLÅNER LANGT, LANGT BORTE.»

«JA, DET ER EN ELV DET,» sa folen; «DEN SKAL VI OVER.»

Over elven gikk det en lang gild bro, og da de hadde kommet på den andre siden, reiste de igjen et langt, langt stykke; så spurte folen igjen om Askeladden ikke så noe.

Jo, den gangen så han det svartnet i noe langt borte, likesom i et kirketårn.

«JA, DER SKAL VI INN IGJEN,» sa folen.

Da folene kom inn på kirkegården blev de til mennesker igjen og så ut som kongssønner, med så gilde klær at det lyste av dem; og så gikk de inn i kirken, og der fikk de brød og vin av presten, som stod for alteret. Askeladden gikk også inn; men da presten hadde lagt hendene på prinsene og lyst velsignelsen, gikk de ut av kirken igjen, og det gjorde Askeladden også; men han tok med sig en vinflaske og et alterbrød. Og med det samme de syv kongssønnene kom ut på kirkegården, blev de til foler igjen; så satte Askeladden sig på ryggen av den yngste, og så gikk det tilbake igjen samme veien de var kommet, men enda mye, mye

fortere. Først reiste de over broen, så forbi stubben, og så forbi kjerringa som satt i bergskorta og spant; og det gikk så fort, at Askeladden ikke kunde høre det kjerringa skreik efter ham, men så mye hørte han, at han skjønte hun var fælt sint.

Det var næsten mørkt, da de kom tilbake til kongsgården om kvelden, og kongen sjøl stod på gården og ventet på dem.

«Har du nå gjætt tro og vel hele dagen?» sa kongen til Askeladden.

«Jeg har gjort mitt beste jeg,» svarte Askeladden.

«Så kan du vel si mig hvad de syv folene mine eter og drikker?» spurte kongen.

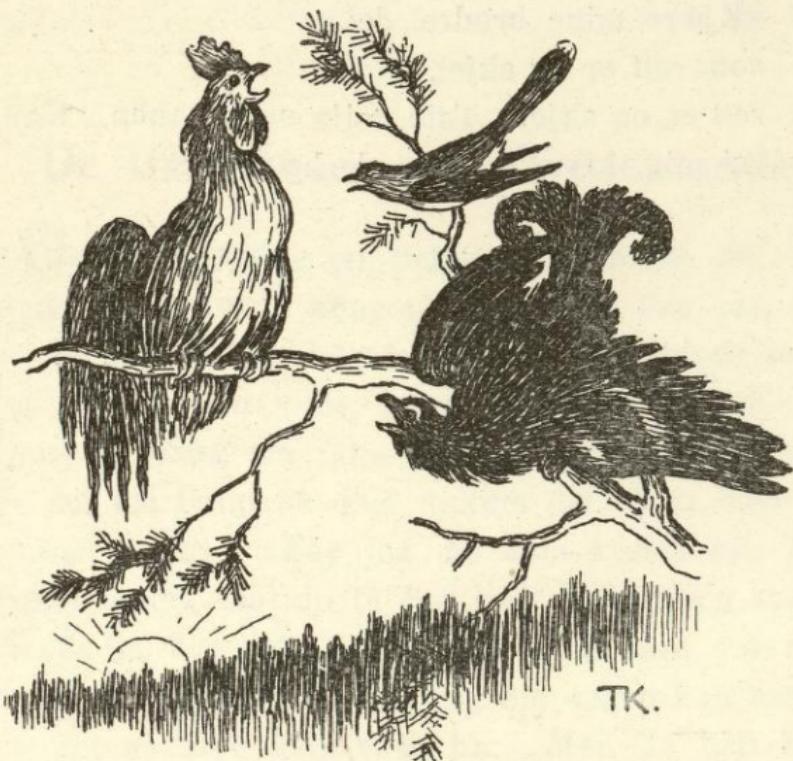
Askeladden tok frem alterbrødet og vinflasken og viste kongen. «Der ser du maten, og der ser du drikken deres,» sa han.

«Ja, du har gjætt tro og vel,» sa kongen, «og du skal ha prinsessen og halve riket.»

Så blev det laget til bryllup, og det skulde være så gildt og gjævt at det både skulde høres og spørres, sa kongen. Men da de satt ved brudebordet reiste brudgommen sig og gikk ned i stallen, for han hadde glemt noe der, og det måtte han gå etter, sa han. Da han kom der ned, gjorde han som folene hadde sagt, og hogg hodet av dem alle syv, først av den eldste, så av alle de andre, etter som de var gamle til, og så passet han på å legge hvert hode ved rova til den folen det hadde sittet på; og etter som han gjorde det, blev de til prin-

ser igjen. Da han kom inn til bryllupsbordet med de syv prinsene, blev kongen så glad at han både kysset og klappet Askeladden; og bruden hans blev enda gladere i ham enn hun før hadde vært. «Halve riket har du fått nå,» sa kongen, «og det andre halve skal du få etter min død; for sønnene mine de kan skaffe sig land og rike sjøl, nå de er blitt prinser igjen.» Så kan det vel hende det blev glede og moro i det bryllupet.

Jeg var også med; men det var ingen som hadde stunder til å komme ihug mig; jeg fikk ikke annet enn ei kakeskive med smør på, den la jeg på ovnen, og kaka brann, og smøret rann, og ikke fikk jeg att aldri det grand.

TK.

Hanen, gjøken og århanen.

Hanen, gjøken og århanen hadde engang kjøpt ku sammen. Da det ikke var råd å dele den, og de ikke kunde bli forlikt om å løse hverandre ut, blev de enig om, at den som våknet først om morgen, skulde ha kua. Så våknet hanen først.

«Nå er kua mi!

Nå er kua mi!» sa hanen.

Da hanen gol, våknet gjøken.

«Halv ku!

Halv ku!» sa gjøken.

Da han gol, våknet århanen.

«Kjære mine brødre, del

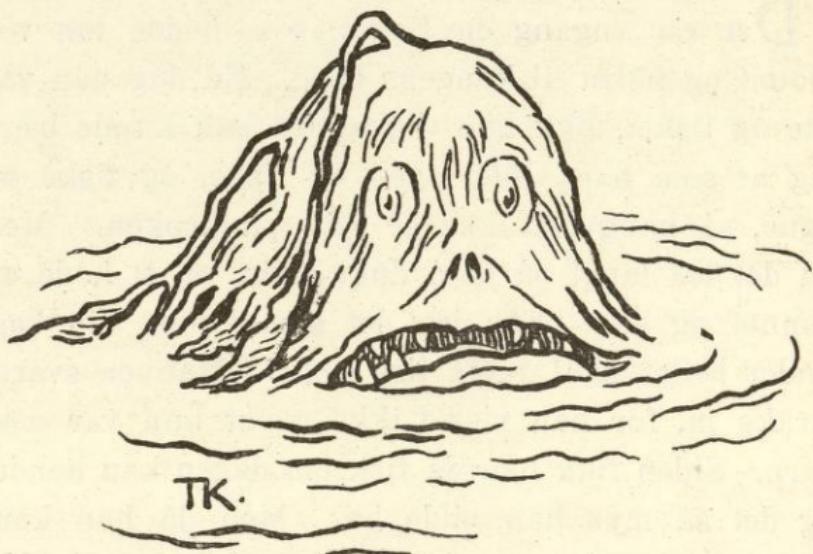
som rett er og skjel,

rett er og skjel! Tsio, tsi!» sa århanen. Kan du
så si mig, hvem som burde ha kua?

De tre prinsesser i Hvittenland.

Det var engang en fisker, som bodde tett ved slottet og fisket til kongens bord. En dag han var ute og fisket, fikk han ingenting; han kunde bære sig at som han vilde, agne og fiske, og fiske og agne, så hang det ikke et bein på kroken. Men da det led langt på dag, dukket det op et hode av vannet og sa: «Får jeg det som konen din bær under beltet, skal du få fisk nok.» Mannen svarte straks ja, for han visste ikke av at hun var med barn. Siden fikk han da fisk om dagen kan hende, og det så mye han vilde ha. Men da han kom hjem om kvelden og fortalte hvordan han hadde fått all fisken, tok konen til å gråte og bære sig, og bad Gud hjelpe sig for det løftet mannen hadde gjort; for hun bar et barn under beltet, sa hun. Det spurtes snart oppe på slottet, at konen var så sorggiven, og da kongen fikk høre det, lovte han å ta barnet til sig og se til å frelse det. Det led med det skred, og da tiden var omme, fikk konen et guttebarn; det tok da kongen til sig og opdrog det som sin egen sønn, like til gutten var voksen.

Da bad gutten en dag om lov til å følge faren ut og fiske; han hadde så inderlig lyst til det, sa han. Kongen vilde nødig tillate det, men til slutt fikk gutten lov; han blev med faren, og det gikk godt og vel nok hele dagen, like til de kom til lands om kvelden. Da hadde sonnen glemt etter

„Får jeg det som konen din bær under beltet?“

sig lommetørklæet sitt, det vilde han springe ut i båten efter. Men med det samme han kom uti, tok båten til å gå med ham, så det fosset, og alt gutten holdt imot med årene, så hjalp det ikke; det gikk og det gikk hele natten, og endelig kom han langt, langt bort til en hvit strand. Der gikk han i land, og da han hadde gått et stykke, møtte han en gammel mann med hvitt sidt skjegg.

«Hvad heter det her?» sa gutten.

«Hvitteiland,» svarte mannen. Og så bad han gutten si ham hvor han var fra og hvad han vilde, og det fortalte gutten ham.

«Ja,» sa mannen, «når du nå går frem langs med stranden her, så kommer du til tre kongsdøtrer, som står i jorden, så de bare har hodet oppe. Så roper den første — det er den eldste — og ber dig så vakkert komme og hjelpe sig, og det gjør den andre også; men ingen av dem skal du gå bort til; skynd dig bare fra dem, som du aldri hørte eller så dem. Men den tredje skal du gå bort til og gjøre det hun ber dig om; det blir din lykke det.»

Da gutten kom til den første av prinsessene, ropte hun til ham og bad ham så inderlig vakkert at han skulde komme til henne; men han gikk som han aldri så henne; like ens gikk han forbi den andre; men den tredje gikk han bort til.

«Vil du gjøre det jeg sier dig, skal du få hvem av oss tre du vil,» sa prinsessen.

Ja, det vilde han gjerne; og så fortalte hun, at tre troll hadde satt dem alle tre ned i jorden der; men før hadde de bodd på det slottet han kunde se borte i skogen. «Nå skal du gå inn i slotte og la trollene piske dig en natt for hver av oss,» sa hun; «orker du tåle det, så frelser du oss.»

Ja, svarte gutten, det skulde han nok prøve.

«Når du går inn,» sa prinsessen igjen, «står det to løver i porten, men bare du går midt imellem

dem, så gjør de dig ikke noe. Gå så bent frem, inn på et mørkt lite rum; der skal du legge dig. Så kommer trollet og slår dig; men så skal du ta flasken som henger på veggen, og smøre dig der han har slått dig, så er du like god igjen. Grip så sverdet som henger ved siden av flasken, og hogg ihjel trollet.»

Ja, han gjorde som prinsessen sa, han gikk midt imellem løvene, som han ikke så dem, og like inn i det vesle kammerset, og der la han sig.

Første natten kom det et troll med tre hoder og tre ris og pisket gutten syndig; men han holdt ut til trollet var ferdig, så tok han flasken og smurte sig, og så grep han sverdet og hogg ihjel trollet. Da han så kom ut om morgen, stod prinsessene over jorden til beltet. Den andre natten gikk det like ens; men det trollet som da kom, hadde seks hoder og seks ris, og det pisket ham enda verre enn det forrige; men da han kom ut om morgen, stod prinsessene over jorden til smalleggen. Tredje natten kom det et troll som hadde ni hoder og ni ris, og slo og pisket gutten så lenge at han dånet til sist; så tok trollet ham og kastet ham mot veggen, men ved det falt krukken ned, så det skvatt utover ham, og så blev han like god igjen. Da var han ikke sein, han grep sverdet og hogg ihjel trollet, og da han den morgen kom ut av slottet, stod prinsessene helt ovenpå jorden. Så tok han den yngste av dem til dronning og levde godt og vel med henne i lang tid.

Men endelig fikk han lyst til å reise hjem litt og se til foreldrene sine. Det var dronningen ikke mye for; men da han lengtet så hårdt og endelig måtte og skulde avsted, sa hun til ham: «Ett skal du love mig, at du gjør det som far din ber dig, men ikke det som din mor ber dig,» og det lovte han. Så gav hun ham en ring, som var slik at den som hadde den på, kunde ønske to ting, hvad han vilde. Han ønsket sig da hjem, og foreldrene kunde ikke bli ferdig med å undre sig nok over så staselig og gild han var.

Da han hadde vært hjemme noen dager, vilde moren han skulde gå op til slottet, så kongen kunde få se for en mann han nå var blitt. Faren sa: «Nei, det bør han ikke gjøre, for så kan vi ikke ha noen glede av ham den stunden.» Men det hjalp ikke, moren tagg og bad ham så lenge til han gikk.

Da han kom op dit, var han gildere både i klær og all ting enn fosterfar sin. Dette likte nå ikke han mer enn måtelig, og så sa han: «Ja, men nå kan du se hvordan min dronning er; jeg kan ikke få se din jeg. Jeg tror ikke du har så vakker dronning.»

«Gid hun bare stod her, skulde du få se det!» sa den unge kongen, og straks så stod hun der.

Men hun var så sorgfull og sa til ham: «Hvorfor gjorde du ikke som jeg bad dig om, og hørte efter hvad din far sa dig? Nå må jeg straks hjem igjen

jeg, og du har brukt begge ønskene dine.» Dermed knyttet hun en ring i håret hans, som navnet hennes stod på, og ønsket sig så hjem igjen.

Da blev den unge kongen rent sorggiven, og gikk dag ut og dag inn og tenkte bare på hvordan han skulde komme tilbake til dronningen sin. Jeg får se, om jeg ikke noensteds kan få spurt hvor Hvittenland er, tenkte han, og drog så ut i verden. Da han hadde gått en stund, kom han til et berg; der møtte han én som var herre over alle dyrerne i skogen — for de kom, når han blåste i et horn han hadde — og så spurte kongen etter Hvittenland.

«Ja, jeg vet det ikke,» svarte mannen; «men jeg skal spørre dyrerne mine.» Så blåste han dem inn, og spurte om noen av dem visste hvor Hvittenland lå; men det var ingen som visste det.

Så gav mannen ham et par ski. «Når du står på disse,» sa han, «så kommer du til bror min, som bor hundrede mil herifra; han er herre over alle fuglene i luften; spør han! Når du er kommet frem, så snur du bare skiene, slik at odden vender hit, så går de hjem av sig sjøl.»

Da kongen kom dit, snudde han skiene, slik som herren over dyrerne hadde sagt, og så gikk de tilbake.

Han spurte igjen etter Hvittenland, og mannen blåste inn alle fuglene, og spurte om noen av dem visste hvor Hvittenland lå. Nei, ingen visste det. Lenge etter de andre kom også en gammel

Han blåste inn alle fuglene.

ørn; hun hadde vært borte i ti runde år; men hun visste det heller ikke.

«Ja ja,» sa mannen, «så skal du få lånt et par ski av mig; når du står på dem, så kommer du til bror min, som bor hundrede mil herifra; han er herre over alle fiskene i havet; du får spørre han. Men glem ikke å snu skiene!»

Kongen takket og steg på skiene; og da han var kommet til han som var herre over fiskene i

Så kom det en gammel, gammel gjedde.

havet, snudde han dem, og så gikk de tilbake, likesom de andre. Så spurte han etter Hvittenland igjen.

Mannen blåste da inn fiskene; men ingen visste noget. Endelig kom en gammel, gammel gjedde, som han hadde et svare bry med å få blåst inn. Da han spurte henne, sa hun: «Jo, der er jeg vel kjent; for nå har jeg vært kokke der i ti år. Imorgen skal jeg dit igjen; for da skal den dronningen som kongen blev borte for, ha bryllup med en annen.»

«Siden det er så, skal jeg si dig en råd,» sa mannen. «Her borte på en myr står tre brødre, som har stått der i hundrede år, og slåss om en hatt, en kappe, og et par støvler; når en har de tre tingene, kan han gjøre sig usynlig og ønske sig så langt han vil. Du kan si til dem, at du vil prøve tingene og siden avsi dom imellem dem.»

Ja, kongen takket for sig, gikk og gjorde så. «Hvad er det Dere står her og slåss evig og evindelig om?» sa han til brødrene; «la mig prøve tingene, så skal jeg dømme mellem Dere.» Det vilde de gjerne; men da han hadde fått hatten og kappen og støvlene, sa han: «Når vi møtes næste gang, skal Dere få høre dommen,» og dermed ønsket han sig avsted.

Mens han fór i luften, kom han i følge med nordenvinden.

«Hvor skal du hen?» spurte nordenvinden.

«Til Hvittenland,» sa kongen, og dermed fortalte han det som hadde hendt ham.

«Ja,» sa nordenvinden, «du farer vel litt fortære du; jeg skal nå inn i hver krok og gufse og blåse jeg. Men når du kommer frem, så still dig på trappen, ved siden av døren, så skal jeg komme susende, som jeg vil blåse ned hele slottet. Når da prinsen som skal ha dronningen din, kommer ut og skal se hvad som er på ferde, så tar du ham i nakken og kaster ham ut; siden skal nok jeg prøve å få ham av gårde.»

Ja, som nordenvinden hadde sagt, så gjorde

kongen; han stilte sig på trappen, og da nordenvinden kom susende og brusende og tok tak i veggen på slottet, så det ristet, gikk prinsen ut og skulde se hvad som var på ferde; men med det samme han kom, tok kongen ham i nakken og kastet ham ut, og så tok nordenvinden ham og reiste av med ham. Da han var blitt kvitt han, gikk kongen inn i slottet. Først kjente ikke dronningen ham, for han var blitt så mager og bleik, ved det han hadde vandret så lenge og vært så sorgfull; men da han viste henne ringen, blev hun hjertens glad, og så blev det rette bryllupet holdt, så det spurtes både vidt og bredt.

Kjetta på Dovre.

Det var engang en mann oppi Finnmark, som hadde fanget en stor kvitbjørn; den skulle han gå til kongen av Danmark med. Så falt det sig så, at han kom til Dovrefjell om julekvelden, og der gikk han inn i ei stue, hvor det bodde en mann som hette Halvor. Her bad han om han kunde få lånt hus til sig og kvitbjørnen sin.

«Å gud bære oss!» sa mannen i stua; «vi kan nok ikke låne hus til noen nå, for hver eneste julekveld kommer det så fullt med troll her, at vi må flytte ut og ikke har tak over hodet sjøl engang.»

«Å, du kan nok låne mig hus for det,» sa mannen; «bjørnen min kan ligge under ovnen her, og jeg kan vel få ligge inne i koven.»

Ja, så lenge bad han da, at han fikk lov. Så flyttet folkene ut, og da var det laget til for trollene med dekkete bord, både med rømmegraut og lute-fisk og pølse, og ellers alt det som godt var, like-som til et annet gildt gjestebud.

kjetta: hunkatt, „katte“.

TK.

„Kjette, vil du ha kurv?“

Rett som det var, så kom trollene. Noen var store, og noen var små, noen var langrumpet, og noen var rumpeløse, og noen hadde lange, lange neser, og de åt og de drakk og smakte på all ting.

Men så fikk en av trollungene se kvitbjørnen som lå under ovnen, og så tok han et stykke pølse og satte på en gaffel og stekte, gikk så sta' og stakk det bort i nesa på kvitbjørnen, så han brente sig. «Kjette, vil du ha kurv?» skreik han. Så fór kvitbjørnen op og brummet og jaget ut alle ihop, både store og små.

Året efter var Halvor i skogen julekvelds-eftermiddagen og skulde hente ved til helgen, for han ventet trollene igjen.

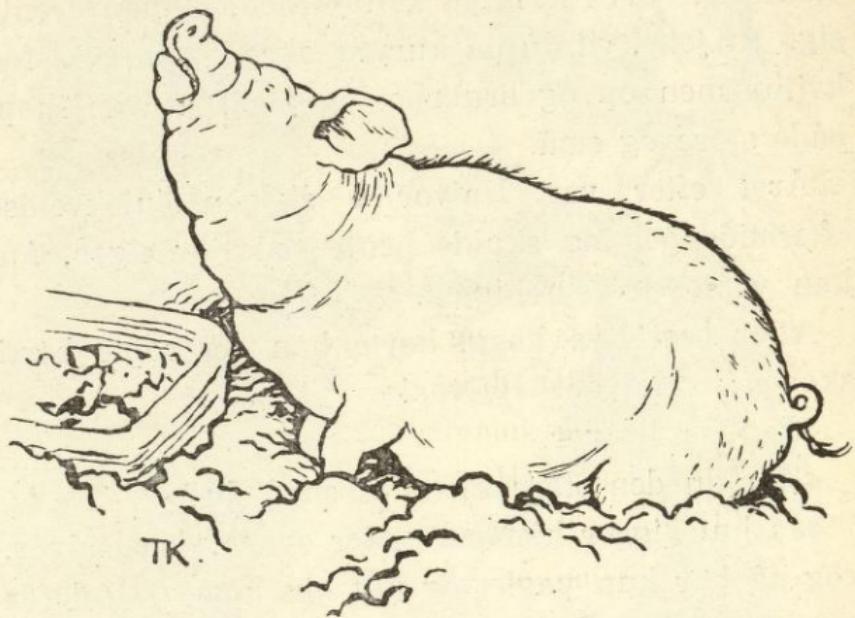
Aller best han hogg, hørte han det ropte borti skogen: «Halvor! Halvor!»

«Ja,» sa Halvor.

«Har du den store kjetta di ennå du?»

«Ja hun ligger hjemme under ovnen,» sa Halvor, «og nå har hun ynglet og fått sju unger, og de er mye større og sintere enn hun er sjøl.»

«Så kommer vi aldri til dig mère da!» ropte trollet borte i skogen; og siden den tid har trollene heller ikke ett julegraut hos Halvor på Dovre.

Grisen og levemåten hans.

Det var engang grisen var lei av levemåten sin, og så fikk han for sig at han skulde til tings og få dom for en annen levemåte — han fikk friste lykken han som andre, enten det blev til det tynne eller det tykke.

«Hvad er det du har å klage over?» spurte skriveren.

«Å jeg er så lei av levemåten min, far,» sa grisen. «Hesten får havre, og kua får meldrikke, og så ligger de tørt og godt i bås og spiltaug attpå. Og jeg får ikke annet enn skuler og skyllevann; om dagen så vasser jeg i sole, og om natten ligger jeg og ruller mig i lort og våt halm. Er det rett og rettferdighet i slikt, skriver?» spurte han.

Nei, det syntes skriveren kunde være noe i, og så lette han i bøkene sine, og gav ham dom for en annen levemåte: «Det er ulikt du skal ha det så mye strengere,» sa han; «fra nå av skal du få hvete og erter, og sove i silkeseng.»

Ja, grisen takket, og var så glad at han visste hverken natt eller dag. Og hele hjemveien gikk han og mullet og smågryntet: «Hvete og erter, og ligge i silkeseng! Hvete og erter, og ligge i silkeseng! Hvete og erter, og ligge i silkeseng!»

Veien gikk mellom noen skograbber, og oppi et av holtene lå reven og lydde på. Og han skulde nå straks ut igjen med fantestykkene sine, vet du. Og så til å pipe, fint og gnelt: «Skuler og rask, og ligge i boss!»

Grisen brydde sig ikke om det han; holdt på med sitt: «Hvete og erter, og ligge i silkeseng!» Men det drev på og drev på: «Skuler og rask, og ligge i boss! Skuler og rask, og ligge i boss! Skuler og rask, og ligge i boss!» Og til slutt så

ség det *i* grisen, og før han visste av det, tok han til å lye og ta etter.

Da han så kom hjem, spurte de hvordan det hadde gått på tinget; «fikk du dom for en likere levemåte?» sa de.

«Ja-vel, ja-vel,» sa grisen; «skuler og rask, og ligge i boss! Skuler og rask, og ligge i boss!»

Reve-enka.

Det var engang en rev og en revefrue, som bodde langt inne i skogen i revehuset. De var venner og vel forlikt, og levde så godt ihop, som parfolk kan gjøre. Men så var det en dag reven hadde vært i hønsehuset til bonden, og der åt han rubb og stubb, og det var vel mye for ham. Så blev han syk og døde; og alt det revemor sørget og gråt, så hjalp det ikke, han var død og blev død.

Men da han var kommet godt i jorden, og gravølet vel var over, så tok det på å komme friere til enka. Om lørdagskvelden banket det tre slag i døren til revehuset. «Å gå ut, du Korse, og se hvad det er,» sa reve-enka; hun hadde ei kjette til tjenestjente, og hun hette Korse. Da jenta kom ut, så stod det en bjørn på tråkka.

«Godkveld,» hilste bjørnen.

«Godkveld igjen,» sa Korse.

«Er reveenka hjemme i kveld?» spurte han.

«Hun sitter inne,» svarte jenta.

„Godkveld,“ hilste bjørnen.

«Hvad tar hun sig til i kveld,
låter hun ille eller vel?»

spurte bjørnen.

«Hun sørger over husbonds død
og gråter nesa sår og rød —
hun vet ikke sin arme råd hun,» sa kjetta.

«Be henne ut å gå,
skal hun få et godt råd!»

sa bjørnen.

Da kjetta kom inn, spurte matmoren:

«Hvem er det som tasser og banker på,
så jeg ikke må kveldsfred få?»

«Det er frierne dine,» svarte kjetta; «jeg skulde
be dig ut å gå, skulde du få et godt råd.»

«Hvad lett har kufta?» spurte revefruen.

«Ven vakker brun,» sa jenta; «svær kar og
kvast syn,» sa hun.

«La 'n gå, la 'n gå!
Jeg trenger ikke hans råd.»

Korse gikk bort og gløttet på døren og sa:

«Hun ber dig hjematt gå,
hun vil ikke ha noe råd.»

Ja, så var det ikke annet for, bamsen måtte snu
og fare sin vei, dit han kom fra.

Næste lørdagskvelden banket det på igjen. Den
gangen stod en ulv utenfor.

«Godkveld,» sa ulven, «er reveenka hjemme?»

Jo, hun var da det.

«Hvad gjør hun i kveld, låter hun ille eller
vel?» spurte han.

«Å, hun vet ikke sin arme råd,» svarte jenta; «hun gråter nesa sår og rød, hun sørger over husbonds død.»

«Be henne ut å gå, skal hun få et godt råd,» sa gråbeinen.

«Hvem er det som flyer og banker på, så jeg ikke må kveldsfred få?» spurte reveenka.

«Å det er frierer, vet jeg,» sa kjetta. «Jeg skulde be dig ut å gå, skulde du få et godt råd,» sa hun.

Nei, først vilde revefruen vite hvad slags lett kufta hadde.

«Ven vakker grå; lang kropp og lite på,» svarte Korse.

«La 'n gå, la 'n gå, jeg trenger ikke hans råd!» sa enka; og da gråtassen fikk det budet, måtte han gjøre vendereise, han med.

Tredje lørdagskvelden gikk det like ens. Det banket tre slag på døren, og kjetta reiste ut og skulde se etter. Så var det en hare.

«Godkveld,» sa han.

«Godkveld igjen,» svarte hun; «er det fremmend-folk ute og farer, så sent på kvelden?» sa hun.

Ja, det var da det, og så spurte han også, om reveenka var hjemme og hvad hun tok sig til.

«Hun gråter nesa sår og rød, hun sørger over husbonds død,» svarte jenta.

«Å be henne ut å gå, skal hun få et godt råd,» sa haren.

«Hvem er det som tripper og banker på, så jeg ikke må kveldsro få?» sa matmoren til Korse.

«Det er nok friere det, mor!» svarte jenta.

Ja, så vilde hun vite hvad lett kufta hadde denne gangen.

«Ven vakker hvit, tett vadmel og uten slit,» sa kjetta.

Men det blev ikke bedre, det: «La 'n gå, la 'n gå, jeg trenger ikke hans råd,» svarte reveenka.

Så var det den fjerde lørdagskvelden. Best det var, kom det tre slag i døren til revehuset igjen. «Gå ut og se hvad som er på ferde du,» sa enka til tjenestjenta. Da kjetta kom ut, stod det en rev på dørhella.

«Godkveld og takk for sist,» sa reven.

«Sjøl takk for sist,» svarte jenta.

«Er revefrua hjemme?» spurte han.

«Ja, hun sørger over husbands død, og gråter nesa sår og rød,» sa jenta; «hun vet ikke sin arme råd, hun stakkar!»

«Bare be henne ut å gå, så skal hun få gode råd,» sa reven.

Så gikk Korse inn.

«Hvem er det som svinser og banker på, så jeg ikke må kveldsfred få?» spurte matmoren.

«A du vet da det,» sa kjetta, «det er frierne dine, det. Jeg skulde be dig ut å gå, så skulde du få gode råd.»

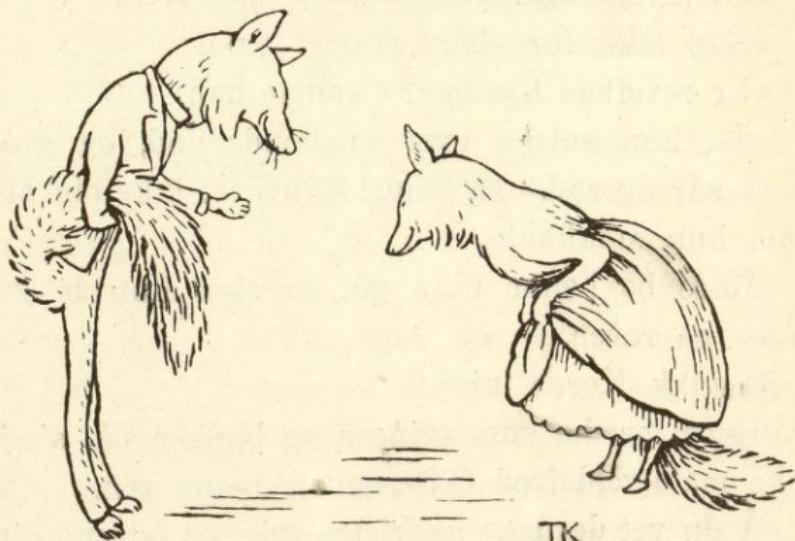
«Hvad lett har kufta?» spurte reveenka.

«Ven vakker rød, — just som hans, er død,»
svarte kjetta.

«Kjære, be ham inn å sjå,
han har gode råd!»
sa enka.

«Send mig hit mine sokker små,
jeg vil gjerne med ham gå;
send mig hit mine sko å knappe,
jeg vil gjerne med ham lakke.»

Han vilde hun ha, og så blev det bedt lag og bryllup hos reveenka med det samme. Og dersom han ikke har vært i hønsegården, han også, så lever de i revehuset den dag idag.

TK

ASBJØRNSEN OG MOE BARNEEVENTYR

Revidert og utgitt av Moltke Moe. Illustrert av Th. Kittelsen.

En kunde formelig misundde alle de som nu er barn og får eventyrene med de nye billede av Kittelsen i sin hånd. Kittelsen har ånd sammen med folkeeventyrene. — — —. Jacob Grimm skrev engang til Jørgen Moe om de norske eventyr at de er de beste som finnes — — —. Bedre eventybilleder enn disse av Kittelsen for barn, mere eventyrlige eier heller ikke verdenslitteraturen. Werenskiold, som deler æren med ham ved sine eventyrtregninger på lignende vis som Moe og Asbjørnsen for eventyrene, forstod hvad han gjorde da han valgte Kittelsen til medarbeider. Selv rent kunstnerisk når Kittelsen på høide med sin skapende fantasi denne gang; han har sjeldent vært helere og jevnere. Hans kunst er likekså mandig som den er barnlig i denne fortryllende lille bok.

Dr. Andreas Aubert.

LANDSMÅLSUTGAVE ved KNUT LIESTØL

Pris kr. 1.80; kart. kr. 2.60.

ASBJØRNSEN OG MOE NYE BARNE-EVENTYR

Revidert og utgitt av Moltke Moe og Anders Krogvig.
Illustrert av Th. Kittelsen. 3. opl. Pris kr. 1.45, kart. kr. 2.10.

LANDSMÅLSUTGAVE ved KNUT LIESTØL

Pris kr. 1.80, kart. kr. 2.60.

ASBJØRNSEN OG MOE NORSKE FOLKE- OG HULDREEVENTYR

Revidert av Moltke Moe og Anders Krogvig.
I-II. pris kr. 5.00, innb. kr. 10.00.

Særskilt kan også fås :

ASBJØRNSEN OG MOE NORSKE FOLKEEVENTYR

Pris kr. 2.25, kart. kr. 3.75, innb. kr. 4.75.

ASBJØRNSEN, P. CHR. NORSKE HULDREEVENTYR

Pris kr. 2.75, kart. kr. 4.25, innb. kr. 5.25.

Fås i alle boklader.

H. ASCHEHOUG & CO.

O. Christiansens boktrykkeri, Oslo

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET I OSLO

**A S B I O R N E - M O D E L
A U T H O R I Z E D
B A R N E - E V E N T**